

S P I S T R E Ś C I

SAMORZĄD ZAWODOWY	2	O roli samorządów zawodowych w społeczeństwie obywatelskim
	4	O budynku jednorodzinnym, urządzenia gazowe w budynkach – pytania Czytelników
	8	Ubezpieczenia finansowe w obrocie gospodarczym
	10	Spotkanie dyrektorów izb okręgowych – Otwock 2005
	11	O rzeczoznawcach budowlanych ciąg dalszy
RYNEK	12	Prawo zamówień publicznych przy nabywaniu usług projektowych i robót budowlanych
	16	Umowa o roboty budowlane a odpowiedzialność z tytułu niewykonywania umowy
	18	Kalendarium
	25	W sprawie budowy przyłączy – GUNB
	26	Koniec ery kosztorysanta – rachmistrza
TECHNOLOGIE	28	HENKEL – Dom, który umie oszczędzać
	30	Rewitalizacja akustyczna – obszar ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań-Krzesiny

ZMIANA SIEDZIBY

Uprzejmie informujemy, że redakcja Inżyniera Budownictwa zmieniła siedzibę, obecnie mieści się pod adresem:
00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40 lok. 110

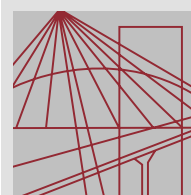
NOWE NUMERY TELEFONÓW

Prezes, Redaktor Naczelna (0-22) 826-32-15
Sekretariat (0-22) 826-31-14
Biuro Reklamy: (0-22) 826-31-19, 826-31-96, 826-31-89

W numerze 10 „Inżyniera Budownictwa” w dziale inwestycji opisaliśmy wrocławski Most Milenijny, którego projektantami są firmy:

BBR POLSKA Warszawa (część mostowa)
BIPROGEO PROJEKT Wrocław (część drogowa)

Fot. okładka: Jarosław Kąkol

P O L S K A
I Z B A
I N Ż Y N I E R Ó W
B U D O W N I C T W A

RADA PROGRAMOWA

Przewodniczący:

- Zbysław Kałkowski – Polska Izba Inżynierów Budownictwa

Członkowie:

- Andrzej Orczykowski – Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa
- Tadeusz Malinowski – Stowarzyszenie Elektryków Polskich
- Bogdan Mizieleński – Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych
- Ksawery Krassowski – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji RP
- Jacek Skarzewski – Związek Mostowców RP
- Tadeusz Sieradz – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych
- Włodzimierz Cichy – Polski Komitet Geotechniki
- Stanisław Szafran – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego
- Jerzy Gumiński – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych

WYDAWCA

Wydawnictwo PIIB Sp. z o.o.
00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40, lok. 110
tel./faks (0-22) 826 31 14
www.piib.org.pl
e-mail: biuro@inzynier.waw.pl
Prezes Zarządu: Jaromir Kuśmider
Redaktor Naczelna: Barbara Mikulicz-Traczyk
Sekretarz Redakcji: Aleksandra Lemańska
Korekta: Jolanta Bugaj

Druk: Drukarnia Prasowa S.A.
al. J. Piłsudskiego 82, 92-202 Łódź
tel.: (0-42) 675-61-00

Skład: Fabryka Promocji

Biuro Reklamy: (0-22) 826-31-19,
826-31-96, 826-31-89
e-mail: reklama@inzynier.waw.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo do adiacji tekstów i zmiany tytułów. Przedruki i wykorzystanie opublikowanych materiałów może odbywać się za zgodą redakcji. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.
Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam.

Publikowane w IB artykuły prezentują stanowiska, opinie i poglądy ich Autorów.

Nakład: 100 300 egz.

► 0 roli samorządów zawodowych w społeczeństwie obywatelskim

9 września br. został przekazany do redakcji tygodnika „Wprost”, adresowany do Redaktora Naczelnego, tekst prezentowany poniżej. 17 października Polska Izba Inżynierów Budownictwa, po wielokrotnych monitach, uzyskała telefoniczną informację, że tekst ten nie zostanie opublikowany na łamach tygodnika „Wprost”. Ze względu na wagę poruszanych problemów przekazujemy Państwu stanowisko Izby tą drogą.

We wrześniowym, 36. numerze tygodnika „Wprost” został opublikowany artykuł pt. „Dyktatura korporacji”, autorstwa Anity Blinkiewicz i Marcina Dzierżanowskiego. Artykuł dotyczy działalności samorządów zawodowych w Polsce. Ja również, podobnie jak pan Jarosław Kaczyński, zgadzam się z panią Jadwigą Staniszkis, że „nasze społeczeństwo staje się coraz bardziej korporacyjne”. Tylko, że ja nie uważam tego za patologię.

W przyszłej kadencji sejmu posłowie PiS, na czele z panem Jarosławem Kaczyńskim, chcą wypowiedzieć wojnę polskim samorządom zawodowym. Mam nadzieję, że kilka informacji o działalności samorządów zawodowych – na przykładzie samorządu inżynierów budownictwa – odwiedzie Panów Posłów od wojennych zamierzeń i skłoni do merytorycznej dyskusji na temat roli i zadań samorządów.

1. W okresie Polski Ludowej zlikwidowano samorządy zawodowe, a samorządy terytorialne podporządkowano partii. Z życia społecznego usunięto zjawisko samorządności. Odrodzenie samorządności zawodowej nastąpiło po 1989 r. Znalazło to swój wyraz w Konstytucji RP z kwietnia 1997 r.

2. Samorząd zawodowy wykonuje zadania publiczne powierzone mu przez państwo w drodze ustawy. Samorząd wykonuje je samodzielnie, we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność. Za jakość realizacji zadań samorząd ponosi odpowiedzialność cywilną i administracyjno-

prawną. Samorządy zawodowe stanowią integralną część społeczeństwa obywatelskiego.

3. Polska Izba Inżynierów Budownictwa powstała na mocy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów. Od 1 stycznia 2003 r. samorząd inżynierów realizuje zadania powierzone mu przez państwo. Obecnie zrzesza około 100 000 inżynierów i techników budownictwa, którzy uzyskali uprawnienia budowlane wymienione w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.

4. Samorząd sprawuje nadzór nad należyтым wykonywaniem zawodu oraz nadaje uprawnienia budowlane i tytuł rzeczoznawcy budowlanego. Ponadto m.in.: współdziała z organami administracji rządowej, organami samorządu terytorialnego oraz z innymi samorządami zawodowymi i stowarzyszeniami zawodowymi, opiniuje projekty aktów prawnych dotyczących budownictwa. Dla swoich członków organizuje szkolenia oraz udziela pomocy prawnej i materialnej. W 2004 r. samorząd przeszkolił 25 560 członków, wydając na ten cel 1883 tys. zł. Samorząd wydaje i wysyła do wszystkich członków miesięcznik „Inżynier Budownictwa” oraz opłaca prenumeratę i wysyła - do tych, którzy zgłoszą taką potrzebę - 13 tytułów czasopism branżowych. Ponadto na stronie internetowej został przez Izbę uruchomiony serwis, który zawiera 90 aktów prawnych związanych

z budownictwem (jest to jedyny w Polsce taki serwis).

5. Na przestrzeni lat uprawnienia budowlane były nadawane przez wiele różnych instytucji: Ministra Spraw Wewnętrznych, Ministra Komunikacji, Komitet Budownictwa, Urbanistyki i Architektury PRL, Dyrekcje Okręgowe Kolei Państwowych i wojewodów. Obecnie kompetencje te państwo przekazało do samorządu. Konsekwencją tego są jednolite na terenie całego kraju zasady przeprowadzania egzaminów oraz rejestracja w centralnym rejestrze osób, które uzyskały uprawnienia.

6. W latach 2003–2004 samorząd inżynierów przeprowadził 4 sesje egzaminacyjne. Do egzaminów przystąpiło 5799 osób. Uprawnienia budowlane uzyskały 4624 osoby, co stanowi 80% przystępujących do egzaminu. Stosunek liczby osób uzyskujących uprawnienia do liczby starających się o nie świadczy z jednej strony o tym, że mamy zdolną i dobrze wykształconą młodzież, a z drugiej – że samorząd zawodowy umożliwił młodym ludziom uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu w zakresie samodzielnych funkcji w budownictwie.

7. O tym, jak duże środki finansowe i na jakie cele będą one przeznaczane, decydują członkowie samorządu inżynierów poprzez delegatów wybranych na zjazdy. Na okręgowych zjazdach jest dyskutowany i zatwierdzany budżet okręgowych izb, a na Krajowym Zjeździe – budżet Krajowej Izby. Budżet, rozumiany jako zestawienie

dochodów i wydatków, jest kontrolowany przez komisję rewizyjną. Informacja o budżecie uchwalonym na zjeździe jest opublikowana na stronie internetowej odpowiedniej okręgowej izby i Krajowej Izby. Wysokość składki członkowskiej jest ustalana przez delegatów na Krajowym Zjeździe.

8. Członkowie samorządu są ubezpieczeni od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z pełnieniem samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie. Wysokość sumy gwarancyjnej ubezpieczenia, w odniesieniu do jednego zdarzenia, wynosi równowartość 50 000 euro. Samorząd skorzystał z możliwości ubezpieczenia zbiorowego. Mimo że każdy członek samorządu może ubezpieczać się indywidualnie, nikt nie korzysta z takiej formy ubezpieczenia. Wynika to z faktu, że przy ubezpieczeniu indywidualnym nie można wynegocjować korzystniejszych warunków niż uzyskane przez samorząd. Wynegocjowana przez Izbę wysokość składki rocznej na ubezpieczenie wynosi 100 zł. W 2004 r. zgłoszono 125 szkód, z czego

za 37 szkód wypłacono odszkodowania, w 28 wypadkach odmówiono wypłaty, a 60 zgłoszeń jest w toku postępowania likwidacyjnego. Szacunkowa wartość zgłoszonych szkód wyniosła 2,2 mln zł.

9. Pomoc finansowa dla członków samorządu, których nie stać na opłacenie składek członkowskich, stanowi oddzielną pozycję w budżecie. W okręgowych izbach opracowano regulaminy prowadzenia działalności samopomocowej. Ponadto członek samorządu, który okresowo nie pełni samodzielnej funkcji technicznej, może na własną prośbę zawiesić swoje członkostwo w samorządzie i nie opłacać składek.

10. Współpraca zagraniczna samorządu jest związana głównie z działaniami podejmowanymi w ramach Europejskiej Rady Izb Inżynierskich (European Council of Engineers Chambers – ECEC). Nasz samorząd jest członkiem założycielem tej organizacji. Oprócz polskiego samorządu należą do niej izby inżynierskie z: Austrii, Chorwacji, Czarnogóry, Czech, Niemiec, Słowacji, Słowenii, Węgier i Włoch. Na fo-

rum tej organizacji są ustalane wspólne zasady uznawania kwalifikacji zawodowych inżynierów na obszarze Unii Europejskiej. Miarą aktywności polskiej delegacji na I Ogólnym Zgromadzeniu ECEC, które odbyło się 24 listopada 2004 r. w Brukseli jest fakt, że II Ogólne Zgromadzenie ECEC odbędzie się w Warszawie.

W budowaniu społeczeństwa obywatelskiego samorządy zawodowe mają do odegrania szczególnie istotną rolę, gdyż powinny być tęcznikiem pomiędzy państwem a społeczeństwem. Jako samorząd zawodowy bierzemy udział w powstawaniu takiego społeczeństwa.

Wypowiedzi pana Jarosława Kaczyńskiego o konieczności ograniczenia uprawnień samorządów zawodowych nie skłaniają do optymizmu, a PiS – niestety – słowa dotrzymuje. Od każdej reguły są odstępstwa – należy mieć nadzieję, że i od tej będą również.

► DR INŻ. JANUSZ RYMSZA

Sekretarz Krajowej Rady

Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa

Szanowne Koleżanki, Szanowni Koledzy Członkowie samorządu inżynierów budownictwa

W październiku (w większości okręgów) łącznie z miesięcznikiem „Inżynier Budownictwa” zostały rozestane imienne zaproszenia na obwodowe zebrania wyborcze.

Na tych zebraniach zostaną wybrani delegaci na okręgowe zjazdy sprawozdawczo-wyborcze i sprawozdawcze w II kadencji 2006–2010 roku. Zapraszam i apeluję do wzięcia udziału w tych zebraniach. Od nas zależy wybór delegatów i członków władz okręgowych i krajowych naszego samorządu. Od wybranych naszych przedstawicieli w znacznym stopniu będzie zależało miejsce i autorytet inżynierów budownictwa w polskim społeczeństwie.

Wybrane władze naszego samorządu poparte licznym udziałem członków w wyborach będą miały silniejszy mandat do reprezentowania naszego środowiska wobec administracji państwowej oraz członków parlamentu, którzy w nowej kadencji będą zajmowali się sprawami budownictwa.

Serdecznie pozdrawiam

Prof. Zbigniew GRABOWSKI
Prezes Krajowej Rady PIIB

► Prawo budowlane o budynku jednorodzinnym

CZYTELNIK PYTA:

W art. 3 pkt 2a ustawy Prawo budowlane podana jest definicja budynku mieszkalnego jednorodzinnego:

Art. 3. Ilekroć w ustawie jest mowa o: „2a) budynku mieszkalnym jednorodzinnym – należy przez to rozumieć budynek wolno stojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym dopuszcza się wydzielenie nie więcej niż dwóch lokali mieszkalnych albo jednego lokalu mieszkalnego i lokalu użytkowego o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku;”.

Niektóre organy administracji architektoniczno-budowlanej, na podstawie zapisu ustawy „stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość” żądają, żeby między dwoma budynkami w zabudowie bliźniaczej czy szeregowej dawać dwie niezależne ściany. Uważam, że jest to nadinterpretacja przepisu. Gdyby ktoś chciał ściśle zrealizować ten zapis musiałby rozdzielić fundamenty, co konstrukcyjnie byłoby absurdem. Proszę o wyjaśnienie tej sprawy. (A.S.)

O wadze sprawy

Czytelnik przedstawił w jednym zdaniu sprawę, która jest spektakularną ilustracją skutków zmian regulacji wprowadzanych w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane z częstotliwością średnio 2 razy do roku, czyli w tempie uniemożliwiającym prawidłowe sformułowanie nowych przepisów i ich korelację z innymi przepisami ustawy oraz wszechstronne rozważenie skutków merytorycznych takich zmian. Definicja prawna budynku jednorodzinnego została wprowadzona ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz o zmianie niektórych ustaw. Takiej definicji nie było w żadnej edycji Prawa budowlanego z lat 1928, 1961, 1974 i 1994, ponieważ nie była potrzebna dla zapewnienia czytelności i prawidłowości merytorycznej zawartych w nich regula-

cji. Wynikało to również z przestrzegania konsekwentnie zasady nieregulowania w Prawie budowlanym ograniczeń prawnych wielkości programu użytkowego obiektów budowlanych. Należy natomiast nadmienić, że wielkości (dopuszczalne lub preferowane) programu użytkowego budynków jednorodzinnych i mieszkań w budynkach wielorodzinnych były ustalane w różnych okresach w odrębnych aktach prawnych, dotyczących np. publicznej gospodarki lokalami, kredytowania indywidualnego budownictwa jednorodzinnego i „uspocznionego” wielorodzinnego lub finansowania budowy społecznych mieszkań czynszowych. Z tych względów wprowadzenie do Prawa budowlanego, po 75 latach jego funkcjonowania w Polsce, definicji ustawowej budynku jednorodzinnego wywołało wiele problemów formalno-prawnych i merytorycznych, z których przynajmniej podstawowe należy wyjaśnić, rozszerzając odpowiedź na zadane przez Czytelnika pytanie.

O formalnej stronie sprawy

Wprowadzenie w 2003 r. do ustawy – Prawo budowlane definicji prawnej budynku jednorodzinnego było motywowane celowością zwolnienia inwestorów i zarządców budynków lub segmentów dwulokalowych z ustawowych wymagań proceduralnych, analogicznie do obowiązujących już wcześniej w odniesieniu do budynków jednorodzinnych. Było to całkowicie zbędne, ponieważ w Prawie budowlanym pojęcie „jednorodzinny budynek mieszkalny” jest użyte tylko:

- w art. 20 ust. 3 pkt 2 – który zwalnia z obowiązku sprawdzania projektów budowlanych budynków o nieskomplikowanej konstrukcji (zaliczając do nich *en masse* budynki jednorodzinne) przez rzeczoznawców lub osoby posiadające odpowiednie uprawnienia budowlane, oraz
- w art. 62 ust. 2 pkt 1 i w art. 64 ust. 2 pkt 1, w których jest mowa o zwolnieniu właścicieli i zarządców takich budynków z obowiązku okresowej kontroli ich stanu technicznego i prowadzenia książki obiektu budowlanego.

Wprowadzenie tej definicji podważyło natomiast terminologię przyjętą w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB) (Dz. U. nr 112, poz. 1316; zm. 2002 r. nr 18, poz. 169), dostosowanej do wymagań statystyki międzynarodowej. Zgodnie bowiem z PKOB, rozróżnia się budynki mieszkalne jednorodzinne oraz dwumieszkaniowe i wielomieszkaniowe, czyli wielorodzinne, ale równocześnie ustala, że do budynków mieszkalnych zalicza się takie budynki, w których co najmniej połowa powierzchni całkowitej jest wykorzystywana do celów mieszkalnych.

Ani definicja wprowadzona do Prawa budowlanego, ani ustalenia PKOB nie ograniczają wielkości powierzchni całkowitej bądź użytkowej jakichkolwiek budynków, natomiast w praktyce widzimy, jak dalece wzrasta powierzchnia i kubatura pałaców, którym nadal nadaje się eufemistycznie nazwę budynku jednorodzinnego, a stosuje przy tym często całkiem skomplikowane konstrukcje.

Zatem lepiej było w Prawie budowlanym uzależnić jedynie zastosowanie powołanych przepisów ulgowych ustawy (np. art. 20 ust. 3 pkt 2 lub art. 62 ust. 2 pkt 1 albo art. 64 ust. 2 pkt 1) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (np. § 213) od faktycznej wielkości (np. o kubaturze do 1500 m³) budynku jednorodzinnego (lub segmentu) jedno- i dwumieszkaniowego. Zaliczenie w definicji do form zabudowy jednorodzinnej, oprócz ugruntowanych historycznie budynków wolno stojących, bliźniaczych i szeregowych, także form „grupowej zabudowy jednorodzinnej” jest nieuzasadnione, ponieważ pojęcie „zabudowa grupowa” jest niezdefiniowane i niejednoznaczne. Taką nazwę zastosowała np. Hanna Adamczeska-Wejchert w książce pt. „Kształtowanie zespołów mieszkaniowych”. Arkady, Warszawa 1985 dla

określenia form urbanistycznych placyków „półpublicznych” w zespołach zabudowy jednorodzinnej utworzonych przez zabudowę pierzei takich placyków znanymi formami domów szeregowych i bliźniaczych.

Można więc raczej domniemywać, że przez pojęcie jednorodzinnej zabudowy grupowej chodzi o usytuowanie pewnej grupy budynków na wspólnym terenie, bez wydzielenia indywidualnych działek budowlanych, ale praktycznie może to dotyczyć tylko budynków wolno stojących lub najwyżej bliźniaczych, a więc nie oznacza to powstania nowej formy domu jednorodzinnego.

Z powyższych względów, zamiast formy zabudowy grupowej należało w definicji wskazać zabudowę atrialną, zwaną czasem „dywanową”, ze względu na bardzo wysoką intensywność takiej zabudowy, w której ogródki przydomowe zostały sprowadzone do wewnętrznego atrium (raczej patio) o mikroskopijnej powierzchni 25–35 m². Mimo nieprzystosowania tego śródziemnomorskiego wzoru zabudowy do naszych warunków klimatycznych, jest to forma uprawniona i uznawana nadal nie tylko przez wielu projektantów, ale i użytkowników preferujących maksymalną intymność swego mieszkania.

O merytorycznej stronie sprawy

Określenie w definicji ustawowej budynku jednorodzinnego, jako „stanowiący konstrukcyjnie samodzielnią całość” jest zapisem nieścisłym i wywołującym przez Czytelnika niezasadnione nadinterpretacje.

Tak jak w dotychczasowej, co najmniej stuletniej praktyce, powinniśmy nadal interpretować z inżynierską konsekwencją, że **całość architektoniczno-budowlaną tworzą budynki bliźniacze, szeregowe lub atrialne, złożone z określonej liczby segmentów, zawierających samodzielne jednostki mieszkaniowe.**

Ich walorem była i pozostaje nadal możliwość uzyskania równie wielkiej powierzchni mieszkaniowej w poszczególnych segmentach na działkach budowlanych o radykalnie zmniejszonej powierzchni w porównaniu do zabudowy wolno stojącej, a szczególnie o ograniczonej szerokości działki budowlanej, czyli długości frontu zabudowy, co znacznie zmniejsza koszty urządzenia

dojść, dojazdów i doprowadzenia sieci uzbrojenia terenu.

Drugim, pozytywnym efektem zastosowania zabudowy bliźniaczej, szeregowej lub atrialnej jest ograniczenie powierzchni ścian zewnętrznych przez wykonanie między segmentami tych budynków tylko jednej ściany oddzielenia przeciwpożarowego, czyli tradycyjnego „ogniomuru”.

Takie wymagania stawia również aktualnie obowiązujący przepis rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 75, poz. 690 z późn. zm.), który określa, że:

§ 272. ust. 3. Budynek usytuowany przy granicy działki powinien mieć od strony sąsiedniej działki ścianę oddzielenia przeciwpożarowego o klasie odporności ogniowej określonej w § 232 ust. 4 i 5. Oznacza to, że w zabudowie jednorodzinnej, między segmentami w budynkach bliźniaczych, szeregowych lub atrialnych, musi być zastosowana ściana oddzielenia przeciwpożarowego o odporności ogniowej co najmniej REI 60, przy czym można wskazać przykładowo, że już obustronnie otynkowana ściana z cegły pełnej o grubości jednej cegły (6,5 cm) zapewnia taką jednogodzinną odporność ogniową, chociaż nie ma żadnej wartości konstrukcyjnej.

Faktycznie jednak w projektach budynków jednorodzinnych nigdy nie stosowano, jako ściany dzielącej segmenty budynków jednorodzinnych, murów o grubości mniejszej od długości jednej cegły (dawniej 27 cm, obecnie 25 cm). Wynikało to nie tylko z tradycji ugruntowanej na przepisach pierwszego Prawa budowlanego z 1928 r., które wymagały (art. 196), aby „ogniomur” miał grubość co najmniej długości jednej cegły, lecz również z wymogów praktycznej „wielofunkcyjności” ściany dzielącej segmenty. Bowiem taki mur, dzielący segmenty mieszkalne od fundamentów aż po przekrycie dachu nierozprzestrzeniającego ognia lub wyprowadzonego co najmniej 30 cm ponad inne przekrycie, spełnia nie tylko wymagania bezpieczeństwa pożarowego, ale stanowi ścianę konstrukcyjną, na której mogą być wspierane stropy, co ma szczególne

uzasadnienie w przypadkach projektowania segmentów o szerokości pozwalającej na zastosowanie optymalnej rozpiętości konstrukcyjnej, nieprzekraczającej 6,00–6,30 m. Niejednokrotnie ściany dzielące segmenty były pogrubiane do półtorej cegły lub więcej, w celu ich wykorzystania do prowadzenia przewodów kominowych, oczywiście z zachowaniem odpowiednich warunków oparcia dla stropów.

Jedna ściana grubości jednej cegły, dzieląca segmenty bliźniacze lub szeregowe, zapewnia również w niezbędnym zakresie bezpieczeństwo przeciwwłamaniowe oraz stanowi skuteczną izolację akustyczną, odpowiadającą wymaganiom Polskich Norm:

1) PN-87/B-02151.02. Akustyka budowlana. Ochrona przed hałasem pomieszczeń w budynkach. Dopuszczalne wartości poziomu dźwięku w pomieszczeniach,
2) PN-87/B-02151.03:1999. Akustyka budowlana. Ochrona przed hałasem pomieszczeń w budynkach. Izolacyjność przegród w budynkach oraz izolacyjność akustyczna elementów budowlanych. Wymagania. Norma pierwsza wymaga, aby dopuszczalny, równoważny poziom dźwięku od wszelkich źródeł hałasu LA eq nie przekraczał nawet w nocy 30 dB, a ściany dzielące segmenty bliźniacze lub szeregowe miały wartość izolacyjną $R_w' \geq 53$ dB. Natomiast druga norma wskazuje, że np. ściana dzieląca segmenty ma przykładowo akustyczną wartość izolacyjną R_w :

- wykonana z cegły pełnej, obustronnie tynkowana: grub. 38 cm – 56 dB, natomiast grub. 25 cm – 53 dB,
- wykonana z cegły pełnej, jako podwójna z 5-centymetrową szczeliną, obustronnie tynkowana: 12 cm x 2 – 56 dB, natomiast 6,5 cm x 2 – 49 dB.

W kwestii wykorzystania konstrukcyjnych i izolacyjnych wartości wspólnej ściany dzielącej sąsiadujące z sobą segmenty bliźniacze lub szeregowe należy dodać, że zgodnie z art. 154 Kodeksu cywilnego mur, podobnie jak ogrodzenie znajdujące się przy granicy nieruchomości służą do wspólnego użytku sąsiadów, a korzystający z nich obowiązani są ponosić wspólnie koszty ich utrzymania. Przepis ten dodatkowo, poza przepisami Prawa budowlanego, zabezpiecza także przed próbą

jednostronnego zniszczenia wspólnej wartości architektonicznej budynku bliźniaczego, szeregowego lub atrialnego ukształtowanego jako całość architektoniczno-budowlana, z uwzględnieniem jego podziału na segmenty stanowiące składową część tej całości. Niefortunny stylistycznie zapis w definicji stał się już podstawą do bezzasadnego żądania przez organy administracji architektoniczno-budowlanej zastosowania w budynkach bliźniaczych i szeregowych dwóch ścian oddzielenia przeciwpożarowego między segmentami, z dylatacją w osi granicy działki.

Tymczasem budynek murowany ze stropami i innymi elementami żelbetowymi nie wymaga podziału dylatacyjnego na długości do 50 m, co pozwala przykładowo na zaprojektowanie budynku szeregowego składającego się z 8 segmentów o szerokości 6 m bez żadnej dylatacji, stanowiącego niewątpliwie całość konstrukcyjną i architektoniczną.

Wymaganie zatem takich sztucznych rozwiązań techniczno-budowlanych, jakich żądają organy administracji architektoniczno-budowlanej na podstawie mechanicznie interpretowanej definicji, jest niezgodne z logiką techniczną i ekonomiczną właściwą dla tego sposobu zabudowy, mającego bogatą tradycję krajową i światową. Podział dylatacyjny wszystkich segmentów może natomiast stanowić pretekst do niweczenia ich wartości użytkowej i estetycznej przez dokonywanie dowolnych przekształceń każdego segmentu z pogwałceniem zasad autorskiej kompozycji architektonicznej

przedstawionej w zatwierdzonym projekcie budowlanym. Przykłady takich rozwiązań ilustrują prospekty katalogowe budynków bliźniaczych i szeregowych, upowszechniane przez wiele biur projektów, jako tzw. projekty gotowe, przeznaczone do powszechnego wykorzystania i adaptacji jako projekty budowlane (patrz rys.).

Dom bliźniaczy, niepodpiwniczony z poddaszem mieszkalnym bez garażu. Fundamenty betonowe, ściany zewnętrzne części nadziemnej warstwowe, strop DZ-3, dach o konstrukcji drewnianej, stolarka typowa, wyposażony w instalację wodociągową, kanalizacyjną, centralnego ogrzewania i elektryczną.

Wnioski

Po przedstawionej analizie skutków absurdalnej, zdaniem, Czytelnika nadinterpretacji definicji „jednorodzinny budynek mieszkalny”, wprowadzonej do ustawy – Prawo budowlane w 2003 r., nasuwa się wniosek, że jej wprowadzenie było zbędne, a sformułowanie wysoce nietrafne.

Z tego powodu wdrożenie tej definicji przynosi ewidentne szkody, ponieważ załamuje dotychczasowy, historyczny proces racjonalnego rozwoju urbanistycznych i architektoniczno-budowlanych form intensywnej zabudowy jednorodzinnej, natomiast prowadzi do nieuzasadnionego wzrostu kosztów budowy i stwarza zagrożenie, iż bezkrytyczne i nieracjonalne spełnienie warunku, że każdy segment stanowi „konstrukcyjnie samodzielną całość” stanie się pretekstem do odkształcania pierwotnej kompozycji architektonicznej przez dokonywanie dowolnych zmian poszczególnych segmentów, które stanowiły całość kompozycyjną i konstrukcyjną.

Szersze wyjaśnienie tej sprawy powinno przyczynić się do przywrócenia w praktyce dotychczasowych, racjonalnych i sprawdzonych zasad projektowania intensywnej zabudowy jednorodzinnej, natomiast sama definicja powinna być, moim zdaniem, usunięta całkowicie z ustawy – Prawo budowlane przy jej kolejnej nowelizacji.

► MGR INŻ. ARCH. WŁADYSŁAW KORZENIEWSKI

► Warunki instalowania urządzeń gazowych w budynkach

CZYTELNIK PYTA:

Na podstawie § 157 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, w instalacji gazu w budynku nie można zastosować ciśnienia gazu wyższego niż 5 kPa. Ten warunek sprawia, że praktycznie nie ma możliwości projektowania takiej instalacji z zastosowaniem urządzeń gazowych wymagających dla ich zasilania gazu o większym ciśnieniu, jak np. kotłów

gazowych centralnego ogrzewania o dużej mocy cieplnej. Czy ustawodawcy zależało na takich ograniczeniach, czy może jest to niedopatrzenie? (W.A.)

Z tytułu udziału w pracy zespołu autorskiego nad projektem powołanego rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 2002 r. oraz w procesie jego opiniowania i uzgadniania, wyjaśniam intencje tego przepisu, który został ustalony z pełną świadomością jego celów i skutków, opartych na doświadczeniach wynikających z wielu katastrof

powstałych wskutek awarii instalacji gazowych w budynkach. W następstwie tych katastrof przepisy w sprawie warunków technicznych dotyczących instalacji gazowych ulegały już od 1994 r. kolejnym zmianom, zaostrzającym wymagania, a następnie zostały poddane ponownej rewizji w trakcie prac nad projektem rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 2002 r. W konsekwencji, aktualne przepisy dotyczące instalacji gazowych, zawarte w dziale IV rozporządzenia, rozdział 7 pt. „Instalacja gazowa na paliwa gazo-

we”, zostały ustalone z uwzględnieniem konieczności zapewnienia takich warunków technicznych, jakie w realnych granicach możliwości technicznych pozwolą zapobiec powstawaniu zagrożeń wybuchem gazu w budynkach, a szczególnie możliwości wywołania katastrofy rozprzestrzeniającej się i zawalenia się budynku.

Taki cel mają również powołane przez Czytelnika przepisy § 157, w którym został ustalony warunek, że ciśnienie gazu doprowadzanego do ścian zewnętrznych budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego, użyteczności publicznej i rekreacji indywidualnej nie może być wyższe niż 500 kPa, a do innych budynków – wyższe niż 1600 kPa. Natomiast wewnętrzna instalacja gazowa w budynkach powinna zapewniać doprowadzenie paliwa gazowego w wymaganej ilości i wartości ciśnienia przed każdym urządzeniem gazowym, pod warunkiem że nie będzie ono wyższe niż 5 kPa. Warunek ten limituje możliwości doboru instalowanych urządzeń gazowych w budynkach, w szczególności możliwości instalowania kotłów gazowych centralnego

ogrzewania o dużej wydajności cieplnej, potrzebnej do zaopatrzenia w ciepło dużych budynków.

Na tę okoliczność przytoczę fragment komentarza do art. 177 ust. 2 dr. inż. Ryszarda Zajdy, głównego autora omawianego rozdziału rozporządzenia Ministra Infrastruktury, z publikacji pt. „Instalacje na paliwa gazowe”, Wyd. COBO-Profil, Warszawa 2003: *Ograniczenie wysokości ciśnienia do 5 kPa nie dotyczy budynków przemysłowych, w których technologia produkcji wymaga instalowania linii produkcyjnych zestawu lub pojedynczych urządzeń z zastosowaniem gazu o ciśnieniach znacznie przekraczających tę wysokość. Analogiczne odstępstwo odnosi się do kotłowni z kotłami opalonymi gazem, z palnikami funkcjonującymi pod ciśnieniem średnim o najczęściej występującej wysokości 10–30 kPa. W tym jednak przypadku kotłownie należy lokalizować w budynkach wolno stojących, o czym jest również mowa w § 176, w kontekście łącznej mocy cieplnej kotłów.*

Z treści tej logicznej interpretacji wynika, że w samej redakcji przepisu § 157 ust. 2

brakuje jednoznacznego uściślenia, iż warunek ograniczenia ciśnienia gazu przed instalowanym urządzeniem gazowym dotyczy tylko budynków wymienionych w ust. 1, co trzeba uznać za błąd legislacyjny, bowiem początek tekstu ust. 2 powinien prawidłowo brzmieć: *Instalacja gazowa w budynku, o którym mowa w ust. 1, powinna zapewnić.*

Odpowiednia korekta tego przepisu może być dokonana w trakcie aktualnie przygotowywanej zmiany rozporządzenia Ministra Infrastruktury. Natomiast obecnie można skorzystać z sugestii Autora komentarza i wystąpić o indywidualną zgodę na odstępstwo od omawianego przepisu w trybie określonym w art. 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

► MGR INŻ. ARCH.
WŁADYSŁAW
KORZENIEWSKI

Międzynarodowe Wirtualne Targi Budownictwa

www.mwtb.pl

OFERTA DLA INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA ORAZ FIRM

System MWTB to portal internetowy zraszający firmy oraz inżynierów branży budowlanej. Doceniając rangę internetu we współczesnym świecie, umożliwiamy Państwu prezentację swoich osiągnięć, produktów i usług.

TWORZENIE STRON WWW

- samodzielne tworzenie stron www w oparciu o gotowe moduły
- stały dostęp do panelu zarządzania stroną klienta
- możliwość tworzenia strony www w wersjach wielojęzycznych
- strona klienta dostępna bezpośrednio z internetu pod adresem www.nazwaifirma.mwtb.pl

BAZA UCZESTNIKÓW MWTB

- w portalu MWTB każdy zarejestrowany klient jest przyporządkowany do poszczególnych kategorii
- portal MWTB jest prezentowany na tradycyjnych targach budownictwa oraz wśród kontrahentów krajowych i zagranicznych zainteresowanych współpracą

KOMUNIKACJA

- dla uczestników MWTB stworzono forum tematyczne, dzięki temu istnieje możliwość bezpośredniej rozmowy on-line na tematy branżowe
- w portalu znajdziecie Państwo miejsce na prezentowanie własnych publikacji

Cena standardowej strony wraz z jej utrzymaniem na okres 1 - go roku wynosi 80 zł netto.
Zapraszamy Państwa do odwiedzenia naszego portalu www.mwtb.pl

www.mwtb.pl tel. (33) 813 83 24
mwtb@mwtb.pl 0508 904 150

Patronat nad portalem MWTB objęła Polska Izba Przemysłowo - Handlowa Budownictwa

► Ubezpieczenia finansowe w obrocie gospodarczym

W poprzednich numerach „Inżyniera Budownictwa” omawialiśmy szereg ubezpieczeń zabezpieczających przedsiębiorstwo przed skutkami zdarzeń losowych powodujących utratę lub uszkodzenie mienia, chroniących przed kradzieżą czy też pokrywających roszczenia osób trzecich o naprawienie szkody wyrządzonej w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą (OC).

Dzisiejszy artykuł chcielibyśmy poświęcić ubezpieczeniom finansowym, które ze względu na swoją specyfikę i różnorodne formy odgrywają coraz większą rolę na wszystkich płaszczyznach życia gospodarczego. Szerokie i powszechne wykorzystywanie ubezpieczeń finansowych wynika przede wszystkim z niepewności, jaka towarzyszy podmiotom uczestniczącym w obrocie gospodarczym. Przedsiębiorca nie jest w stanie przewidzieć, jak przebiegać będzie współpraca z kontrahentami i czy należycie będą realizowane wszystkie postanowienia zawartych umów. Dodatkowo ciągle zmieniająca się i niepewna sytuacja ekonomiczna podmiotów gospodarczych zwiększa ryzyko ponoszenia przez spółki szkód związanych z przejściową niewypłacalnością dłużnika lub ogłoszeniem upadłości przez dłużnika. Do ubezpieczeń finansowych zaliczamy dwie, różniące się od siebie w sposób zasadniczy, podstawowe grupy produktów: gwarancje ubezpieczeniowe i ubezpieczenia kredytów. Wśród gwarancji ubezpieczeniowych wyróżniamy m.in.: gwarancje długu celnego, gwarancje we wspólnej procedurze tranzytowej, gwarancje kontraktowe, gwarancje handlowe, gwarancje koncesyjne, gwarancje kaucyjne, gwarancje wykupu papierów dłużnych, gwarancje środowiskowe. W ubezpieczeniach kredytów ze względu na rodzaj ubezpieczanych transakcji możemy wyszczególnić: ubezpieczenie kredytu bankowego, ubezpieczenie kredytu kupieckiego, ubezpieczenie factoringu, ubezpieczenie leasingu.

W aktualnej publikacji omówimy rodzaje i zasady działania, najbardziej popularnych w procesie inwestycyjnym, gwarancji ubezpieczeniowych – kontraktowych.

Gwarancje ubezpieczeniowe kontraktowe

Na wstępie należy zaznaczyć, że gwarancja ubezpieczeniowa nie jest umową ubezpieczenia, a jedynie pewną formą usługi finansowej, która świadczona jest wyłącznie przez zakłady ubezpieczeń posiadające zezwolenie ministra finansów na prowadzenie działalności w tym zakresie. Gwarancja ubezpieczeniowa w przeciwieństwie do gwarancji bankowej – zdefiniowanej w ustawie Prawo bankowe, jest pojęciem nienazwanym – ani ustawa o działalności ubezpieczeniowej, ani przepisy Kodeksu cywilnego, nie zawierają szczegółowych uregulowań dotyczących tego zagadnienia. Pod względem konstrukcji prawnej nie ma jednak żadnej różnicy między gwarancją ubezpieczeniową a gwarancją bankową. Inny jest jedynie podmiot jej udzielający.

Zapotrzebowanie na gwarancje kontraktowe wynika w dużej mierze z obowiązujących przepisów (ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych) nakładających na przystępujących do przetargów obowiązek wniesienia wadium, a po wygraniu przetargu obowiązek złożenia zabezpieczenia dotyczącego należytego wykonania zamówienia publicznego oraz zabezpieczenia ewentualnych roszczeń z tytułu rękojmi. Gwarancja ubezpieczeniowa jest jedną z kilku, a zarazem najbardziej korzystną dla podmiotów gospodarczych, form przedmiotowego zabezpieczenia przewidzianych w ww. ustawie. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę na to, że fakt wystawienia gwarancji nie zwalnia ubezpieczającego (dłużnika) z odpowiedzialności za niewykonanie lub nie-należyte wykonanie zobowiązania. W przypadku wypłaty z tytułu gwarancji ubezpieczający (dłużnik) jest zobowiązany do zwrotu zakładowi ubezpieczeń (gwarantowi) wypłaconej kwoty.

Rodzaje gwarancji kontraktowych

Do najważniejszych i zarazem najbardziej popularnych w grupie gwarancji związanych z realizacją różnorodnych kontraktów należy zaliczyć: gwarancję wadialną, należytego wykonania kontraktu, właściwego usunięcia wad i usterek oraz zwrotu zaliczki.

Gwarancja wadialna stosowana jest w przetargach, w których oferenci zobowiązani są do wniesienia wadium. Ten rodzaj gwarancji pozwala przystępującemu do przetargu na uniknięcie konieczności zamrażania środków finansowych w wadia, dzięki czemu może on uczestniczyć w jednym czasie w wielu przetargach. Takie rozwiązanie jest korzystne zarówno dla zamawiającego – uzyskuje on możliwość wyboru z większej liczby ofert, jak i dla oferenta – przystąpienie do dużej liczby przetargów zwiększa prawdopodobieństwo pozyskania intratnego zlecenia. Celem składania gwarancji wadialnej jest zabezpieczenie interesów organizatora przetargu na wypadek, gdyby oferent okazał się nierzetelny. Ustawa o zamówieniach publicznych określa sytuacje uprawniające zamawiającego do zatrzymania wadium (realizacji gwarancji wadialnej). Są nimi przypadki, kiedy podmiot, którego oferta została wybrana: odmówi podpisania umowy na warunkach określonych w ofercie, odmówi wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy, przedstawi w ofercie dane nieprawdziwe, oraz jeżeli zawarcie umowy stało się niemożliwe z winy oferenta.

Gwarancja należytego wykonania kontraktu składana jest inwestorowi na podstawie umowy, która reguluje kwestie związane z wysokością sumy gwarancyjnej i terminem jej obowiązywania. Istotą gwarancji jest zabezpieczenie właściwego wykonania zobowiązań umownych przez dłużnika. Ten rodzaj gwarancji

odgrywa najważniejszą rolę wśród gwarancji kontraktowych z uwagi na wysoką sumę gwarancyjną (przy kontraktach budowlanych wysokość zabezpieczenia wynosi nieraz kilka milionów złotych) i długi okres obowiązywania gwarancji (do kilku lat). Złożenie beneficjentowi zabezpieczenia w postaci gwarancji ubezpieczeniowej zamiast na przykład angażowania własnych środków pieniężnych jest niejednokrotnie jedyną szansą na zrealizowanie zlecenia przy jednoczesnym utrzymaniu płynności finansowej przedsiębiorstwa.

Gwarancja właściwego usunięcia wad i usterek ma na celu zabezpieczenie interesów inwestora w sytuacji, gdy po zakończeniu zleconych prac zajdzie konieczność usunięcia ujawnionych wad czy usterek. Charakter i rodzaj zabezpieczanych zobowiązań w przypadku gwarancji właściwego usunięcia wad i usterek i gwarancji należytego wykonania kontraktu można określić jako identyczne, dlatego bardzo często zakłady ubezpieczeń wystawiają jedną gwarancję obejmującą zarówno okres realizacji umowy, jak i okres gwarancji jakości. Na wystawionej gwarancji wyszczególnione zostają jedynie sumy gwarancyjne odrębne dla każdego rodzaju gwarancji, ponieważ suma gwarancyjna w przypadku gwarancji usunięcia wad i usterek zazwyczaj wynosi jedynie 30% wartości zabezpieczenia należytego wykonania kontraktu.

Gwarancja zwrotu zaliczki stanowi zabezpieczenie zwrotu wpłaconej zaliczki na poczet wykonania zleconych prac, w sytuacji gdy wykonawca nie wywiąże się z zobowiązań umownych, np.: wykorzysta zaliczkę niezgodnie z przeznaczeniem, sprzeniewierzy otrzymane środki finansowe, zbankrutuje, nie wykonując przyjętego zamówienia. Cechą charakterystyczną gwarancji zwrotu zaliczki jest to, że suma gwarancyjna zazwyczaj wynosi 100% wartości udzielonej zaliczki. W przypadku omawianej gwarancji odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń może maleć w miarę wykonywania umowy przez dłużnika, pod warunkiem umieszczenia odpowiednich klauzul w treści gwarancji. Odpowiada on wówczas tylko do wysokości nierozliczonej, na dany moment trwania umowy, kwoty zaliczki. Dodatkowo gwarancje ubezpieczeniowe dzielimy na: gwarancje warunkowe i gwarancje bezwarunkowe różniące się od siebie sposobem ich realizacji. **Gwarancje warunkowe** charakteryzują się

tym, że ich realizacja może nastąpić po spełnieniu określonych w gwarancji warunków, np. potwierdzeniu zasadności roszczenia beneficjenta odpowiednimi dokumentami bądź decyzją arbitrażu.

Gwarancje bezwarunkowe charakteryzują się tym, że ich realizacja następuje bez konieczności ziszczenia się jakichkolwiek warunków, bezpośrednio po otrzymaniu od beneficjenta wezwania do zapłaty. Zazwyczaj jest to jednocześnie gwarancja płatna na pierwsze żądanie. W przypadku takiej gwarancji gwarant nie ma możliwości sprawdzenia zasadności roszczenia.

Umowa o udzielenie gwarancji ubezpieczeniowej

Gwarancje ubezpieczeniowe wystawiane są na podstawie umowy zawieranej pomiędzy zakładem ubezpieczeń a klientem ubiegającym się o gwarancję. W przypadku firm często korzystających z instytucji gwarancji zakłady ubezpieczeń, obok umów o udzielenie pojedynczych gwarancji, oferują umowy o udzielenie gwarancji w ramach określonego limitu odnawialnego. Umowa taka zawierana jest zwykle na rok i określa górny limit zaangażowania zakładu ubezpieczeń z tytułu udzielonych jednocześnie gwarancji ubezpieczeniowych. Zasada działania przedmiotowej umowy polega na tym, że wygaśnięcie jednej gwarancji powoduje zwiększenie dostępnej kwoty limitu o wysokość zwolnionej sumy gwarancyjnej. Taka konstrukcja umowy może być stosowana do każdego rodzaju gwarancji, ale sprawdza się w szczególności przy gwarancjach wadialnych charakteryzujących się niskimi sumami gwarancyjnymi i krótkim okresem obowiązywania – zwykle od 45 do 60 dni.

Zawarcie przez zakład ubezpieczeń umowy o wystawienie gwarancji poprzedzone jest wnikliwą analizą sytuacji ekonomiczno-prawnej podmiotu ubiegającego się o określony rodzaj gwarancji z uwzględnieniem specyfiki branży, w jakiej działa na rynku. W tym celu zobowiązany składa do zakładu ubezpieczeń szereg dokumentów potwierdzających prowadzenie działalności gospodarczej oraz informujących o standingu finansowym przedsiębiorstwa na przestrzeni ostatnich trzech lat (bilans i rachunek wyników, opinia biegłego). W związku z powyższym każda umowa o udzielenie gwarancji ma charakter jednostkowy, a wysokość

składki i rodzaj składanych zabezpieczeń określone są na podstawie wyniku przeprowadzonej indywidualnej oceny ryzyka. Zdarzają się sytuacje, że wynik dokonanej analizy jest negatywny i zakład ubezpieczeń odmawia udzielenia wnioskowanej gwarancji. Umowa o udzielenie gwarancji reguluje między innymi następujące kwestie: wysokość sumy gwarancyjnej w przypadku pojedynczej gwarancji lub wysokość limitu w przypadku zawierania umowy o ustalenie górnego limitu na wystawianie gwarancji, rodzaj gwarancji, jaka będzie udzielana w ramach podpisanej umowy, wysokość składki oraz tryb jej uiszczania, zasady i tryb zwrotu niewykorzystanej gwarancji, obowiązki zobowiązanego w stosunku do zakładu ubezpieczeń, sposób postępowania w przypadku otrzymania przez gwaranta wezwania do realizacji gwarancji, rodzaj składanych zabezpieczeń na rzecz wystawianych gwarancji, zasady i tryb roszczenia zwrotnego, realizacji zabezpieczeń.

Rodzaje zabezpieczeń przyjmowanych przez zakłady ubezpieczeń

Podstawową zasadą działalności gwarancyjnej jest to, że ubezpieczający (dłużnik) ponosi wszystkie negatywne konsekwencje realizacji gwarancji. Z tego powodu jednym z warunków uzyskania gwarancji jest złożenie, określonego w umowie przez zakład ubezpieczeń, zabezpieczenia na wypadek roszczenia zwrotnego w stosunku do dłużnika. Przyjmowane przez zakłady ubezpieczeń zabezpieczenia możemy podzielić na zabezpieczenia osobiste, do których zaliczamy: weksel in blanco, poręczenie cywilne, poręczenie wekslowe, przelew wierzycelności, dobrowolne poddanie się egzekucji oraz zabezpieczenia rzeczowe, do których należą: przewłaszczenie na zabezpieczenie, zastaw zwykły na rzeczach, zastaw zwykły na prawach, zastaw rejestrowy, hipoteka, blokada środków pieniężnych.

► ANNA STUDZIŃSKA

Hanza Brokers

Hanza Brokers Sp. z o.o.
tel. (0-58) 345-53-14
infolinia 0-801-384-666
faks (0-58) 341-89-47
hanza@hanzabrokers.com.pl

► W celu koordynacji działań

We wrześniu br. w Otwocku miało miejsce kolejne spotkanie dyrektorów biur okręgowych PIIB, radców prawnych i informatyków. Omawiano sprawy, których interpretacja wciąż budzi wątpliwości, mimo istniejących przepisów wewnętrznych PIIB i regulacji ustawowych.

Dwudniowe spotkanie rozpoczęło się przedstawieniem przez radcę prawnego Krzysztofa Zajacę szczegółowej informacji na temat trybu postępowania rzeczników odpowiedzialności zawodowej i sądów dyscyplinarnych, w postępowaniu w sprawach dyscyplinarnych i odpowiedzialności zawodowej w budownictwie. Obok interpretacji przepisów dotyczących m.in. właściwości rzeczowej sądu do rozpatrywania skarg okręgowych rzeczników na orzeczenia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego oraz kryteriów sprawowania nadzoru nad rzecznikami okręgowymi Krajowego Rzecznika, poruszone były i sprawy praktyczne: jak właściwie sporządzać pisma, jak postępować z prośbą czy wnioskiem osoby niemogącej samodzielnie dochodzić swoich spraw, kto jest stroną w postępowaniu w sprawach odpowiedzialności zawodowej.

Odrębnym przedyskutowanym tematem była kwestia odmowy wszczęcia postępowania lub umorzenie toczącego się już postępowania w sprawie dyscyplinarnej.

W drugiej części spotkania radcy prawni przedstawiali swoje pytania i wątpliwości, które napotykają w swojej pracy w izbach okręgowych.

Seminaryjna część tego dnia zakończona została prezentacją dr. Janusza Rymczy,

który w niebanalny (czyt. ciekawy) sposób przedstawił historię mostu Ks. Józefa Poniańskiego w Warszawie.

W drugim dniu zaprezentowana została finalna wersja programu komputerowego „BUDINFO” służącego do rejestracji bazy danych członków naszej Izby. Celem tego programu jest ułatwienie obsługi ponad 100 000 członków, w tym proces automatyzacji rejestracji wpłat składek członkowskich oraz ubezpieczenia OC, w tym wydawania zaświadczeń o przynależności do niej. Program ten automatyzuje wysyłkę masowej korespondencji, obsługuje również rejestrację udziału członków w szkoleniach zawodowych oraz prenumeratę literatury technicznej. Ponadto eliminuje wszelkie pomyłki adresowe, literówki w nazwiskach itp. Będzie on działał we wszystkich okręgowych izbach. Jednak nie ma „róży bez kolców” zwłaszcza w sprawie wydawania zaświadczeń. Program uwzględni postanowienia „Regulaminu postępowania przy ustaniu, zawieszaniu i wznawianiu członkostwa w PIIB” i z tego tytułu rejestruje ewentualne zaległości w płatności składek członkowskich. Ponadto warunkiem wydania zaświadczenia jest faktyczny wpływ wpłat na konta Krajowej oraz okręgowej izby. Konsekwencją takich

założeń jest możliwość wydania zaświadczenia dopiero kilka dni po dokonaniu wpłaty w banku lub na poczcie.

Praktyka poprzedniego czasu wykazała, że w wielu przypadkach dokonywane są wpłaty na błędne konta (nieraz kolegów z pracy), powodując zakłócenia w procesie wydawania finalnego efektu, czyli zaświadczenia o przynależności do Izby. Innym problemem w kontaktach z członkami jest ich oczekiwanie na wydawanie zaświadczenia bezpośrednio po dokonaniu wpłaty. We wszystkich instytucjach zgodnie ze stosowaną praktyką towar (w tym przypadku zaświadczenie) wydany jest po wpływie należności na konto usługodawcy. W naszym przypadku jednym z elementów jest ubezpieczenie OC przekazywane na konto brokera, a zatem następuje kilkudniowa różnica czasowa pomiędzy wpłatą składki a dostarczeniem pocztą zaświadczenia. Wspomniany program „BUDINFO”, automatyzując proces wpływu wpłat oraz przekazywania części dotyczącej ubezpieczenia brokerowi, maksymalnie skraca czas obsługi członka.

Tak się złożyło, że mniej więcej połowie członków naszej Izby zaświadczenie traci ważność z dniem 31.12.2005 r. Przy październikowym numerze „Inżyniera Budownictwa” przesłano druki przelewów na wpłaty składek i ubezpieczenia. Potwierdzi to sprawność programu „BUDINFO”. Jednak uwarunkowana ona jest terminowym wpływem wpłat.

Dlatego zwracamy się z apelem do wszystkich członków o wcześniejsze wpłacanie składek na wskazane na przelewach indywidualne konta członka (dotyczy to również przypadków wnoszenia wpłat przez pracodawców), tak aby możliwe było wystawienie zaświadczenia w terminie.

► JANUSZ KRASNOWSKI

Kierownik Biura ŚLOIIB

**Wrocławskie
Przedsiębiorstwo
Hala Ludowa sp. z o.o.**
51-618 Wrocław
ul. Wystawowa 1

Dział Sprzedaży:
Tel. 71 347 51 34, -28, -14
Fax 71 372 94 67
e-mail: tarbud@halaludowa.wroc.pl
www.halaludowa.wroc.pl

**Targi Budownictwa
TARBUD 2006
17-19 marca**

HALA LUDOWA WROCŁAW

► 0 rzeczoznawcach budowlanych ciąg dalszy

Z zainteresowaniem śledzę cykl publikacji na łamach IB dotyczących problematyki związanej z trybem nadawania uprawnień rzeczoznawcy budowlanego. Posiadam uprawnienia projektowe i wykonawcze w zakresie budownictwa lądowego bez ograniczeń od 1984 roku i cały czas pracuję jako projektant konstruktor. Niedawno postanowiłem uzyskać uprawnienia rzeczoznawcy: zebrałem swój „znaczący dorobek”, a było tego sporo jak przystało na projektanta z 20-letnim stażem i tu zaczął się problem.

Okazało się, że tych kilka osiedli mieszkaniowych, kilkanaście hal stalowych, adaptacji, nadbudów i cała masa pojedynczych obiektów nie stanowi o dorobku! Od potencjalnych opiniodawców usłyszałem zgodne pytanie: a gdzie opinie techniczne i udział w ekspertyzach? Rzeczywiście, tym się nie zajmowałem. Ja tylko projektowałem.

Chciało się zadać pytanie: a gdzie wasz dorobek Panowie Rzeczoznawcy?, ale machnąłem ręką pomny doświadczeń z zupełnie innej branży, mianowicie z sali sądowej. Występowałem (nie z własnej woli) w roli świadka w kilku rozprawach w sprawach cywilnych o wynagrodzenie, mocno skomplikowanych i nieodgadzionych w swojej zawości prawa budowlanego przez zwykłą Temidę.

Strony powoływały całe rzesze biegłych sądowych, oczywiście rzeczoznawców budowlanych, miałem więc okazję zapoznać się z ich możliwościami twórczymi z pogranicza sztuki budowlanej i sztuki manipulacji. Pominę niczym nie ukrywaną stronniczość opracowań, gdyż ona nie budzi już emocji i przyjmowana jest przez strony sporu jako rzecz oczywista, ale dwa słowa o zawartości merytorycznej.

Z lektury opinii, z jakimi się zapoznałem, wynika że sztuka tworzenia takich opracowań polega na zgromadzeniu jak największej liczby odbitek ksero, zdjęć i szkiców odręcznych ze starannym pominięciem dokumentów niewygodnych. Samo jądro opracowania, czyli analiza materiałów i wnioski końcowe,

nie musi posługiwać się logiką podyktowaną wykształceniem inżynierskim. Tam gdzie należałoby się spodziewać analizy popartej obliczeniami i rzeczowych porównań, spotykamy się ze stanowczymi stwierdzeniami zaczynającymi się od „zdaniem autora...”, jak wynika z wieloletnich doświadczeń autora..., autor nie spotkał się dotychczas z ...” – to część analityczna opracowania. Ani śladu jakichkolwiek obliczeń, zestawień wartości opatrzonych jednostkami fizycznymi.

Wnioski końcowe stanowią już tylko odwołanie do części pierwszej, gdzie już wszystko w oczywisty sposób ustalono. Jeśli dodać do tego cały bukiet błędnych pojęć wskazujących na niezwykle powierzchowną wiedzę bądź niechęć do jej stosowania i fatalny język z błędami ortograficznymi, to ciśnie się tylko jedno określenie: kompromitacja.

Oczywiście, miałem przyjemność zapoznać się z opracowaniami, które oceniam bardzo wysoko, ich lektura wyrobiła we mnie standardy, których miarą oceniam inne opracowania, niestety, dobra ekspertyza to rzadkość. Nawet jeśli te relacje ilościowe są w skali całego kraju odmienne, to zawsze zostanie ta przysłowiowa tyżka dziegiu, która psuje opinię środowisku.

Dyskusja nad nowelizacją przepisów dotyczących regulacji trybu nadawania tytułu rzeczoznawcy nie ma w tej chwili żadnego sensu: po co zastanawiać się, kto może być dopuszczony do tego zacnego grona, by go nie pokalać, gdy to wybrane już grono samo się pograża?

Moim zdaniem jest jedna rada: wypracowanie ścisłych standardów, jakim powinny odpowiadać ekspertyzy; sama definicja, że jest to opracowanie „wyższego rzędu”, nie załatwia sprawy. O ile standardy dotyczące opracowań projektowych są jasne i obwarowane całą gamą przepisów, o tyle ekspertyzy rządzą się własnymi prawami, pewnie dlatego, że nad nimi nie ma już nadrzędnych opracowań.

Na początek proponuję prostą zasadę: każdy wniosek niepoparty obliczeniami bądź przeliczalnymi analizami powinien zaczynać się: autor nie ma wiedzy wystarczającej, by zająć stanowisko w sprawie... Nie wstyd się przecież przyznać, że się nie wie, budownictwo to moloch skupiający niemal wszystkie dziedziny techniki, natomiast nieznaną sprzeciwu „...zdanie autora poparte wieloletnim doświadczeniem...” – po prostu kompromituje.

Mamy pokązną rzeszę uprawnionych rzeczoznawców i nie ma realnych możliwości weryfikacji tego grona. Z resztą po co? O wiele prościej i z korzyścią dla wszystkich byłoby uznać wszystkie osoby posiadające uprawnienia za zdolne do wykonywania ekspertyz w zakresie odpowiadającym uprawnieniom. Pod jednym jednak warunkiem: opracowanie musiałyby ściśle odpowiadać ustalonym standardom i podlegać weryfikacji jak projekt budowlany.

Zamiast zastanawiać się, kto może wykonywać ekspertyzy, ustalmy jakie powinny być te opracowania, bo przecież narzekamy na jakość opracowań, a nie ich autorów. Jednolite zasady sprawią, że opracowania będą czytelne dla swoich adresatów (administracja, sądy i biura projektowe), zamieszczone analizy i wnioski będą mogły być weryfikowane. Nie wystąpią sytuacje, że na jeden temat będą dwa dokumenty wyższego rzędu z wykluczającymi się wnioskami, a dodatkowo zlecony trzeci też nic nie wyjaśni do końca.

Zachęcam kolegów do podjęcia dyskusji nad możliwością stworzenia ramowych zasad, które określałyby, jakim warunkom powinny odpowiadać ekspertyzy, zasady gromadzenia materiałów wyjściowych, analiza i wyciąganie wniosków końcowych. Poruszamy się przecież w przestrzeni faktów i zjawisk mierzalnych i przeliczalnych, a intuicja i doświadczenie powinny służyć sprawności mierzenia i liczenia.

► MGR INŻ. JACEK MERESTA

► Procedury zamówień publicznych przy nabywaniu usług projektowych i robót budowlanych – cz. I

W numerze 7-8 „Inżyniera Budownictwa” przedstawiliśmy postulowane przez izbę samorządu zawodowego zmiany wynikające z doświadczeń w stosowaniu prawa zamówień publicznych. Dziś prezentujemy stanowisko Urzędu Zamówień Publicznych. W bieżącym numerze – procedury oraz opis przedmiotu zamówienia na prace projektowe, w następnym – proponowane zmiany przepisów.

Procedury zamówień publicznych

Uchwalone 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (PZP) w ślad za postanowieniami dyrektyw Unii Europejskiej wprowadza do polskiego prawa procedury zamówień publicznych oparte na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty.

W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego podmiot publiczny, nazywany zamawiającym, spośród ofert złożonych w odpowiedzi na publiczne ogłoszenie o zamiarze zawarcia umowy na dostawę, usługi lub roboty budowlane¹ wybiera ofertę wykonania zamówienia, w oparciu na ustalonych wcześniej kryteriach oceny ofert.

Ocena ofert – nie wykonawcy

- Zdolność wykonawcy do wykonania określonego zamówienia sprawdza się poprzez warunki udziału w postępowaniu, które można postawić w każdej procedurze.
- Atrakcyjność oferty wykonawcy dla zamawiającego sprawdza się poprzez kryteria oceny ofert.

Zamawiający może określić minimalne warunki udziału w postępowaniu, tak by o wykonanie konkretnego zamówienia ubiegali się ci wykonawcy, którzy będą w stanie zamówienie prawidłowo wykonać i nie narażą zamawiającego na utratę środków finansowych lub inną szkodę.

Warunki udziału w postępowaniu, które zamawiający stawia wykonawcy, nie mogą być jednak nadmierne, tak jak nie mogą bez powodu ograniczać określonym wykonawcom dostępu do wykonywania zamówień publicznych.

W szczególności zamawiający nie powinien utrudniać nowym wykonawcom wchodzenia na rynek zamówień publicznych poprzez automatycznie stosowane kryterium doświadczenia wykonawcy w wykonywaniu ściśle określonego rodzaju dostaw, usług lub robót, jeżeli nie jest ono niezbędne dla prawidłowego wykonania danego zamówienia.

Za zdolnego do wykonania zamówienia publicznego uważa się wykonawcę, który:

- 1) posiada uprawnienia do wykonywania określonej działalności lub czynności, jeżeli ustawy nakładają obowiązek posiadania takich uprawnień;
- 2) posiada niezbędną wiedzę i doświadczenie oraz potencjał techniczny, a także dysponuje osobami zdolnymi do wykonania zamówienia;
- 3) znajduje się w sytuacji ekonomicznej i finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia.

Jakie warunki można postawić?

Zdolność wykonawcy do wykonania konkretnego zamówienia ocenia się zawsze, biorąc pod uwagę przedmiot i wartość tego zamówienia. Warunki udziału w postępowaniu muszą zostać każdorazowo ustalone przed rozpoczęciem procedury, muszą pozostawać w proporcji do wartości zamówienia, nie mogą być zawyżone lub utrudniające uczciwą konkurencję, jak też nie podlegają zmianie w czasie postępowania.

Warunki muszą być tak określone, żeby ich spełnienie przez wykonawcę można było stwierdzić na podstawie jednego

z dokumentów wymienionych w rozporządzeniu PRM z dnia 7 kwietnia 2004 r. w sprawie rodzajów dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz. U. Nr 71, poz. 645), a innych dokumentów tylko wtedy, gdy jest to niezbędne dla przeprowadzenia postępowania.

Zamawiający przed publikacją ogłoszenia decyduje, jaki system oceny ofert będzie najlepszy dla jego zamówienia – zgodnie z dyrektywami ma do wyboru dwa możliwe rozwiązania. Jeżeli charakter zamówienia na to pozwala, zamawiający może zdecydować, że wybierze ofertę na podstawie najniższej ceny. Jeżeli jednak charakter zamówienia tego wymaga, zamawiający może wybrać do oceny oferty inne kryteria dotyczące przedmiotu przyszłej umowy. Oferta wykonawcy, który zaproponował najniższą cenę, jest ofertą najkorzystniejszą tylko wtedy, kiedy zamawiający zastosował tylko cenę jako kryterium oceny ofert. Wynika to wprost z przepisów PZP, które mówią, że ofertą najkorzystniejszą w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego jest oferta wybrana w oparciu o ustalone wcześniej i podane do wiadomości wykonawcom, obiektywne i odnoszące się do przedmiotu zamówienia kryteria oceny ofert, która:

- zawiera najniższą cenę albo
- przedstawia najkorzystniejszy bilans

ceny i innych kryteriów odnoszących się do przedmiotu zamówienia publicznego, albo

- przedstawia najkorzystniejszy bilans ceny i innych kryteriów odnoszących się do przedmiotu zamówienia publicznego i najlepiej odpowiada potrzebom zamawiającego.

Jakie kryteria można wybrać?

- ▶ Zamawiający nie jest ograniczony w wyborze kryteriów oceny ofert.
- ▶ Zamawiający może ustalić dowolne kryterium oceny ofert pod warunkiem, że kryterium:
 - odnosi się do przedmiotu umowy,
 - jest obiektywne,
 - da się je zastosować (policzalność, skala).

PZP nie wprowadza sztywnego podziału co do przeznaczenia poszczególnych procedur. Nie ma w PZP nakazu stosowania określonych kryteriów oceny ofert (poza, co oczywiste, ceną), jak też nakazu przyjęcia określonej procedury w zależności od rodzaju zamówienia – dostawy, usługi lub roboty budowlane. W tym zakresie PZP respektuje decentralizację w finansowaniu i udzielaniu zamówień publicznych i daje zamawiającemu do dyspozycji zestaw instrumentów prawnych, co do których wykorzystania decyzję podejmuje sam zamawiający.

Wskazanie na przetarg nieograniczony i przetarg ograniczony jako procedury podstawowe udzielania zamówień publicznych nie ma charakteru bezwzględnie. Zamówienie publiczne może być udzielone w inny sposób – w drodze negocjacji z ogłoszeniem, negocjacji bez ogłoszenia, zamówienia z wolnej ręki, zapytania o cenę lub aukcji elektronicznej – tylko w przypadkach szczególnych, określonych w ustawie.

Tryby podstawowe PZP pozwalają zamawiającemu na osiągnięcie celu kontraktowania, niezależnie od tego, czy charakter zamówienia wymaga wyboru procedury *cost – based*, którą w PZP jest przetarg nieograniczony, czy też *quality – based*, którą w naszym systemie jest przetarg ograniczony.

Przyjęty model, nawet w zakresie procedur podstawowych, daje zamawiającemu możli-

wość ukształtowania procedury odpowiednio do jego indywidualnych potrzeb, co z drugiej strony oznacza jego ogromną samodzielność i decyzyjność w zakresie przygotowania postępowania. W ramach tej swobody może się zdarzyć, że zamawiający wybierze rozwiązanie dla siebie mniej korzystne.

Wybór procedury

Dwie procedury podstawowe:

- przetarg nieograniczony,
- przetarg ograniczony,

dają zamawiającemu możliwość ukształtowania procedury zamówień publicznych odpowiednio do jego indywidualnych potrzeb i rodzaju zamówienia.

W świetle przepisów PZP nie ma przeszkód, by dla udzielenia tego samego co do rodzaju zamówienia, np. na zaprojektowanie obiektu budowlanego, użyć co najmniej kilku różnych procedur, przy czym to, co jest rolą i odpowiedzialnością zamawiającego, wybrać taką procedurę, która będzie najlepiej służyła celom danego, konkretnego zamówienia. W zależności od decyzji zamawiającego na etapie przygotowania postępowania, w szczególności decyzji co do wyboru trybu postępowania, kryteriów oceny ofert i warunków przyszłej umowy, efekt przeprowadzonej procedury w postaci wyboru określonej oferty jako najkorzystniejszej może być bardzo różny i tutaj w mojej ocenie leży przyczyna większości narzekania na procedury zamówień publicznych.

Najlepszym przykładem jest dyskusja, jaka się toczy wokół kwestii doboru kryteriów oceny ofert na prace projektowe. Punktem wyjścia tej dyskusji jest niezaprzeczalny fakt, że PZP, w ślad za dyrektywami, zgodnie z zasadą oceniamy oferty, nie wykonawców – zezwala na stawianie warunków dopuszczających do udziału w postępowaniu, ale zabrania stosowania kryteriów podmiotowych oceny ofert. Czyli, można wymagać od wykonawcy, żeby wykazał się określonym doświadczeniem, ale z tego tytułu, że wykonawca posiada to określone doświadczenie, nie można przyznać jego ofercie dodatkowych punktów. Przy zamawianiu prac projektowych, jak w przypadku każdej usługi profesjonalnej,

dla rezultatu przyszłej umowy istotna jest fachowość i doświadczenie wykonawcy, w tym wypadku w projektowaniu określonego rodzaju obiektów, więc sytuacja, w której zamawiający wszczyna postępowanie na prace projektowe i wyznacza tylko jedno kryterium oceny ofert – cena 100% jest krytykowana. Trudno się z tą krytyką nie zgodzić, jeżeli zamawiający zdecyduje się przeprowadzić to postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego. Niemniej jednak wystarczy, żeby zamawiający, który ma problemy z określeniem innych niż cena niepodmiotowych, obiektywnych i łatwych do zastosowania kryteriów oceny oferty na prace projektowe, wybrał tryb przetargu ograniczonego, a krytyka przestaje być uzasadniona.

Procedura i kryteria oceny ofert w postępowaniu na usługi profesjonalne

- ▶ cena 100% tak, ale tylko w przetargu ograniczonym lub
- ▶ negocjacjach z ogłoszeniem i zamówieniu z wolnej ręki.

Z punktu widzenia zasad rządzących tymi procedurami różnica w efekcie przeprowadzenia postępowania jest zasadnicza – w przetargu nieograniczonym jako najkorzystniejsza może być wybrana oferta wykonawcy, który z trudem wykazał, że spełnia warunki udziału w postępowaniu w stopniu minimalnym, ale zaproponował cenę dużo niższą niż wykonawcy lepiej kwalifikujący się pod względem doświadczenia i dorobku profesjonalnego, podczas gdy w przetargu ograniczonym o złożenie ofert proszeni są wyłącznie wykonawcy, którzy nie w stopniu minimalnym, ale najlepiej spośród tych, którzy odpowiedzieli na publiczne ogłoszenie, spełniają warunki udziału w postępowaniu, więc jedyne kryterium – cena – przy porównywalnej fachowości wykonawców nie narusza ani interesów zamawiającego, ani wykonawców.

Mając to na uwadze trudno się zgodzić z pomysłem, że bardziej potrzebna jest administracyjna, sztywna regulacja, najlepiej przez wszystkich wiedzącego Prezesa Rady Ministrów, jakie i kiedy mają być stosowane kryteria

oceny ofert, a w szczególności wówczas, kiedy zamówienie jest na pracę projektową niż przekonanie zamawiających, że jeżeli już organizują przetarg nieograniczony na prace projektowe, to w ich własnym interesie jest zastosowanie kilku kryteriów oceny ofert, a jeżeli tego nie potrafią, to niech organizują przetarg ograniczony, który w PZP jest procedurą podstawową, można go zrobić zawsze i ogłasza się go tak samo jak nieograniczony. Niewystarczająca wiedza lub nieumiejętność stosowania prawa, nawet potwierdzona spektakularnymi przykładami, nie może prowadzić do usztywniania i formalizowania prawa, gdyż to, co obserwujemy w UE i na świecie, jeżeli chodzi o prawo regulacyjne, a takim jest PZP, to tendencja dokładnie odwrotna – nowe dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE powstały głównie w celu uproszczenia wymiany informacji pomiędzy zamawiającym a wykonawcą i uelastycznienia *acquis* w zakresie zamówień publicznych.

Zamówienia na usługi profesjonalne

- ▶ Nie ma potrzeby tworzenia w PZP odrębnych procedur m.in. dla usług projektowych ani szczególnych speckryteriów, żeby uniknąć negatywnych zjawisk na rynku.
 - ▶ Wystarczy, żeby:
 - środowisko ustaliło optymalne rodzaje warunków i kryteriów do stosowania w postępowaniu,
 - zamawiający nauczyli się prawidłowego korzystania z prawa, które jest, a nie kolejnych zmian.

Problemy z opisem przedmiotu zamówienia na prace projektowe

PZP wymaga od zamawiającego opisu przedmiotu zamówienia w sposób umożliwiający złożenie przez wykonawców porównywalnych ofert, co do wykonania przedmiotu zamówienia, i wybór oferty najkorzystniejszej. Zachowanie porównywalności ofert wymaga, żeby określenia użyte przez zamawiającego dla wyspecyfikowania cech przedmiotu zamówienia były obiektywne i ścisłe. Dla tych przypadków, gdzie w interesie zamawiającego leży porównanie kilku różnych rozwiązań co do przedmiotu zamówienia, PZP przewiduje alternatywnie

możliwość przygotowania tylko specyfikacji funkcjonalnej obiektu, dopuszczenia proponowania przez wykonawcę oferty wariantowej w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub zorganizowanie konkursu, w którym zamawiający dokonuje wyboru koncepcji, która będzie stanowić podstawę dla przyszłych zamówień na prace projektowe, udzielanych autorowi najlepszej pracy wybranej w konkursie. Spośród tych trzech możliwych dróg postępowania, w wypadku zamówienia na prace projektowe, zorganizowanie przez zamawiającego konkursu jest konieczne, jeżeli zamawiający planuje realizację *signature building* lub jest zainteresowany współpracą z jednym wykonawcą prac projektowych przez cały czas trwania procesu inwestycyjnego.

Konkurs, obok umowy ramowej, jest jedną z dopuszczonych prawem form porozumienia przedkontraktowego, która wyznacza zamawiającemu i wykonawcy zasady przyszłej współpracy. Konkurs poprzedza postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, ale go nie zastępuje – z tego względu przepisy PZP odnoszące się do postępowania o udzielenie zamówienia stosuje się tylko wtedy, gdy ustawa bezpośrednio do nich odsyła.

Z uwagi na przyrzeczenie publiczne, które stanowi o istocie konkursu, konkurs organizuje zamawiający, który w osobie kierownika zamawiającego odpowiada za wydanie lub wypłacenie przyrzeczonych nagród, na warunkach określonych w regulaminie konkursu. Kierownik zamawiającego może się posłużyć osobą trzecią do wykonania swoich obowiązków, w większości wypadków z uwagi na potrzebę posiadania profesjonalnej wiedzy jest to konieczne, ale nie może z nich się zwolnić, tak samo jak nie wolno mu zaniechać powołania sądu konkursowego. Z punktu widzenia wynikających z dyrektyw zasad publikowania ogłoszeń o konkursie wartość konkursu jest równa sumie wartości wszystkich możliwych nagród w tym konkursie, w tym wszystkich prac projektowych, które będą do wykonania, niezależnie od tego, jak zamawiający określił warunki ich wydania lub wypłacenia.

Jeżeli w konkursie pracą konkursową ma być koncepcja architektoniczna, ale zamawiający jest zainteresowany późniejszym zleceniem autorowi pracy najlepszej zamówienia publicznego na wykonanie projektu budowlanego i wykonawczego obiektu, którego koncepcja dotyczy, konkurs należy ogłosić w sposób właściwy dla kwoty będącej sumą nagród pieniężnych za prace nagrodzone i przeniesienie praw do tej pracy na zamawiającego i wartości szacunkowej zamówienia na prace projektowe.

W przeciwnym razie zamawiający wypłacając nagrodę nabywa wyłącznie koncepcję architektoniczną (i prawa do jej wykorzystania), która będzie stanowiła część opisu przedmiotu zamówienia w postępowaniu na prace projektowe w trybie przetargu lub negocjacji z ogłoszeniem, jeżeli usługa projektowa miałaby być szczególnie skomplikowana.

Obowiązek uwzględnienia wartości wszystkich możliwych nagród nie oznacza jednak, że z chwilą ogłoszenia konkursu zamawiający wszczyna postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie prac projektowych i musi mieć środki finansowe na sfinansowanie zamówienia na wszystkie prace projektowe.

Nowa konstrukcja konkursu jako przyrzeczenia nagród w zamian za przeniesienie praw autorskich do najlepszej pracy konkursowej (na określonych regulaminem polach eksploatacji, pozwalających zamawiającemu wykorzystać koncepcję, nawet jeżeli nie dojdzie do porozumienia z autorem pracy co do wykonania prac projektowych) wymaga, żeby zamawiający miał do dyspozycji środki na nagrody rzeczowe i pieniężne, gdyż one pełnią w konkursie funkcje kompensacyjne co do kosztów poniesionych na wykonanie pracy konkursowej i wynagrodzenia za przeniesienie na zamawiającego praw autorskich do najlepszej pracy konkursowej. Nie ma przeszkód, żeby w regulaminie konkursu zastrzec, że zaproszenie do negocjacji na wykonanie prac projektowych nastąpi pod warunkiem lub z zastrzeżeniem terminu, gdyż w świetle prze-

pisów PZP, to co jest dla zamawiającego obligatoryjne, to rozstrzygnąć konkurs i wypłacić lub wydać nagrody pieniężne i rzeczowe.

Żaden z przepisów nie przesądza, że zamawiający musi natychmiast po zakończeniu konkursu i bezwarunkowo zaprosić autora najlepszej pracy do negocjacji w trybie z wolnej ręki lub negocjacji z ogłoszeniem ani tym bardziej, że te negocjacje muszą się zakończyć powodzeniem. Jako postępowanie odrębne od konkursu, rokowania w sprawie wykonania prac projektowych będących kontynuacją pracy konkursowej mogą się zakończyć unieważnieniem postępowania, jeżeli zamawiający i autor najlepszej pracy nie dojdą do porozumienia. Wysokość środków na nagrody pieniężne musi pozostawać w proporcji do rynkowych cen koncepcji architektonicznych i praw do ich wykorzystania, żeby zachęcić do udziału w konkursie odpowiedni krąg wykonawców. Postulat administracyjnego regulowania wysokości nagród w konkursach jest z innej epoki – mechanizm rynkowy, który powoduje, że jeżeli zamawiający określi wysokość nagród na zbyt niskim poziomie, to zainteresowanie konkursem jest znikome, wydaje się być wystarczającą motywacją dla zamawiającego do przeprowadzenia rzetelnej analizy rynku, a nie da się leczyć wad środowiska projektowego wprowadzaniem kolejnych obowiązków dla zamawiającego.

Zamawiający przeprowadza konkurs nie tylko wtedy, gdy zależy mu na uzyskaniu szczególnego efektu architektonicznego, ale także w celu zapewnienia sobie usług określonego wykonawcy przez cały czas trwania procesu inwestycyjnego.

Przeprowadzenie konkursu umożliwia bowiem zamawiającemu niestosowanie się do obowiązku wynikającego z art. 24 ust. 2 pkt 1 PZP. W tradycyjnym procesie inwestycyjnym, gdzie zamawiający najpierw uzyskuje nieruchomość, potem koncepcję jej wykorzystania, by wreszcie na podstawie projektu budowlanego otrzymać pozwolenie na budowę, zamawiający udziela różnych zamówień na kolejnych etapach inwestycji. Kontraktując usługi profesjonalne, w tym usługi projektowe, zamawiający musi mieć jednak na uwadze, że nie wolno mu własnymi czynnościami doprowadzać do sytuacji, w której udzielenie kolejnego zamówienia związanego z daną inwestycją prowadziłoby do na-

ruszenia zasady bezstronności przy udzielaniu zamówień lub ograniczało krąg wykonawców zdolnych do wykonania zamówienia.

Pierwszy z tych przypadków ma miejsce wówczas, gdy zamawiający posiłkuje się określonymi wykonawcami na etapie przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia, szczególnie poprzez świadczone mu usługi profesjonalne zmierzające do określenia i opisanego przedmiotu zamówienia, a następnie wykonawcy ci, samodzielnie lub działając wspólnie, przystępują do postępowania o wykonanie tego zamówienia dla zamawiającego. Sytuacja, gdzie autor projektu budowlanego jest członkiem konsorcjum ubiegającego się o wykonanie zamówienia, była często krytykowana pod rządami ustawy o zamówieniach publicznych, stąd w PZP znalazł się przepis bezwzględnie wykluczający z udziału w postępowaniu wykonawców, którzy wykonywali określone czynności dla zamawiającego przy przygotowaniu tego postępowania (art. 24 ust. 2 pkt 1 PZP).

Z chwilą jego wprowadzenia do PZP pojawiło się z kolei szereg protestów, że narusza on interesy wykonawców i żądanie skreślenia go z treści ustawy. Przepis art. 24 ust. 2 pkt 1 został wprowadzony do PZP nie tylko po to, żeby przeciwdziałać stwierdzonym zachowaniom patologicznym, ale także w celu harmonizacji prawa krajowego z istniejącą w tym zakresie regulacją europejską. Z tego względu usunięcie w całości normy z art. 24 ust. 2 pkt 1 PZP nie jest możliwe. Przeprowadzone pod wpływem krytyki analizy treści regulacji w dyrektywie doprowadziły do wniosku, że możliwe jest ograniczenie skutków tego zakazu do sytuacji, w których wykonawca miał bezpośredni udział w przygotowaniu postępowania po stronie zamawiającego, co pozwalałoby wykonawcom zaangażowanym na wcześniejszych etapach prac nad postępowaniem ubiegać się o wykonanie tego zamówienia.

W czasie prac nad projektem zmiany przepisu art. 24 ust. 2 pkt 1 PZP okazało się, że nowa redakcja tego przepisu musi uwzględnić orzeczenie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie: Komisja przeciwko Belgii, które zapadło w styczniu 2005 r.

W myśl orzeczenia ETS w postępowaniu nie mogą brać udziału wykonawcy, którzy dla zamawiającego wykonywali bezpośrednio czyn-

ności związane z przygotowaniem prowadzonego postępowania lub posługiwali się w celu sporządzenia oferty osobami uczestniczącymi w dokonywaniu tych czynności, chyba że udział tych wykonawców w postępowaniu nie utrudni uczciwej konkurencji, tak więc przepis tej treści znajduje się w propozycji zmiany art. 24 ust. 2 pkt 1 PZP. Ze stanowiska przyjętego przez ETS wynika, że autor koncepcji architektonicznej, jeżeli nie jest jednocześnie autorem dokumentacji przetargowej może bez przeszkód występować po stronie wykonawcy.

Drugi przypadek, gdzie zamawiający własnymi działaniami doprowadza do ograniczenia kręgu podmiotów zdolnych do wykonania zamówienia, ma miejsce wówczas, gdy kontraktując poszczególne usługi profesjonalne na różnych etapach inwestycji zamawiający nie zastrzega sobie prawa do dysponowania czy korzystania z utworów, będących rezultatem świadczonych mu usług.

Sytuacja, w której zamawiający zaniedbał przeniesienia na swoją rzecz praw do wykorzystania utworu w związku z prowadzoną inwestycją i dla jego dalszego wykorzystania musi zlecić wykonawcy inne usługi niż przewidziane pierwotną umową nie podlega ochronie na gruncie PZP, gdyż z przyczyn leżących po stronie zamawiającego ograniczeniu ulega dostęp do ubiegania się o wykonanie zamówienia publicznego.

Nie ma przeszkód, żeby zamawiający, nabywając usługi profesjonalne, w postępowaniu uzależniał ich wykonywanie od harmonogramu finansowania inwestycji lub dzielił ich wykonywanie na etapy, jeżeli jednak nabywa poszczególne usługi odrębnie, musi zapewnić sobie prawo korzystania z utworów powstałych w wyniku ich wykonania.

► **ELIZA NIEWIADOMSKA, MSc**
DEPARTAMENT PRAWNY
URZĄD ZAMÓWIENI PUBLICZNYCH

W artykule wykorzystano treści referatu przygotowanego na konferencję OWEOB „Promocja” w październiku 2005 r.

PRZYPISY

¹ W procedurach negocjacyjnych, tj. negocjacje bez ogłoszenia, zapytanie o cenę i zamówienie z wolnej ręki ogłoszenie zastępuje zaproszenie do udziału w rokowaniach.

► Umowa o roboty budowlane a odpowiedzialność z tytułu niewykonania umowy

Na dzień dzisiejszy brak jest kompleksowej regulacji ustawowej dotyczącej umowy na roboty budowlane, zawierane są więc umowy nieprecyzyjne, a to niesie ryzyko powstawania wzajemnych roszczeń pomiędzy stronami.

Obecnie umowa o roboty budowlane, jako odrębny typ umowy nazwanej, uregulowana jest normami zawartymi w art. 647–658 Kodeksu cywilnego (k.c.), jak również przepisami ustawy Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. Na jej ostateczny kształt mają wpływ również inne przepisy administracyjno-prawne, chociażby ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Brak jednolitej regulacji w sytuacji luki prawnej spowodowanej utratą (od dnia 1 października 1992 r.) mocy przepisów szczególnych, a dotyczących ogólnych warunków umów o wykonanie inwestycji, robót i remontów budowlanych, sprawia, że kształtowanie postanowień takiej umowy jest bardzo trudne i stwarza wiele zagrożeń dla stron umowy. Dlatego, aby zmniejszyć niebezpieczeństwo braku precyzji w warunkach umowy, a tym samym stworzenia podstawy do podważania zawartych w umowie ustaleń, strony powinny porozumieć się wcześniej – jeszcze przed zawarciem umowy.

Strony i przedmiot umowy

Zgodnie z art. 647 k.c. poprzez **umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w tej umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, a następnie do odebrania obiektu i zapłaty umówio-**

nego wynagrodzenia. Z tej normy prawnej wynika przedmiot umowy o roboty budowlane, jak również następuje wskazanie stron, które kształtują stosunek zobowiązaniowy. Stronami w przedmiotowej umowie, tj. podmiotami bezpośrednio ponoszącymi odpowiedzialność za wykonanie obowiązków wynikających z przepisów prawa i danej umowy, są **inwestor i wykonawca.** Natomiast uczestnikami procesu inwestycyjnego, wskazanymi w umowach zawartych z inwestorem lub wykonawcą, są: projektant, inspektor nadzoru inwestorskiego, kierownik budowy oraz kierownik robót. Wszelkie kwestie z nimi związane powinny również zostać uregulowane w postanowieniach umowy o roboty budowlane.

W praktyce między stronami często zawierane są **przedwstępne umowy o roboty budowlane**, które znacząco ułatwiają zawarcie w określonym terminie umowy końcowej. Dla ważności tego typu umowy konieczne jest, aby była ona zawarta zgodnie z istotą postanowienia umowy przyrzeczonej. Powinna ona zawierać przede wszystkim: opis planowanej inwestycji razem z harmonogramem zamierzonych robót, sposób realizacji inwestycji oraz wynagrodzenie wykonawcy. Strony mogą również ustalić inne postanowienia i wówczas są nimi związane.

W zależności od sposobu prowadzenia inwestycji

Rodzaje umów o roboty budowlane ukształciła praktyka obrotu gospodarczego:

1. **Umowa o generalne wykonawstwo**, w ramach której inwestor zawiera umowę

kompleksową na wykonanie całości robót budowlanych z jednym wykonawcą, który jest generalnym wykonawcą. Generalny wykonawca może nie wykonywać bezpośrednio żadnych robót przy realizacji inwestycji, a wykonanie będzie się odbywało przy pomocy podwykonawców. Generalny wykonawca przyjmuje na siebie odpowiedzialność za końcowy efekt prac budowlanych.

2. **Umowa o wykonawstwo częściowe**, w ramach której inwestor nie decyduje się na wybór jednego generalnego wykonawcy dla całej inwestycji, ale wiąże się z wieloma wykonawcami, powierzając im różne zakresy prac, np. prace budowlane, instalacyjne itp. Przy takiej umowie bardzo ważne jest dla inwestora, aby dokonany został wyraźny podział obowiązków poszczególnych wykonawców. Obowiązek koordynacji całego przedsięwzięcia spoczywa na inwestorze.

3. **Umowa o podwykonawstwo** zawierana przez generalnego wykonawcę z podwykonawcami, którzy wykonują określone roboty budowlane. Inwestor nie jest związany z podwykonawcami, którzy podlegają kierownictwu generalnego wykonawcy robót. Generalny wykonawca ponosi wobec inwestora odpowiedzialność za działania podwykonawców, tak jak za pomocników. W interesie wykonawcy leży nałożenie na podwykonawców takich samych obowiązków, jakie wynikają z umowy z inwestorem. Zastosowanie znajdzie wówczas art. 647¹ k.c. Do zawarcia umowy z podwykonawcą konieczna jest zgoda inwestora.

Odpowiedzialność inwestora i wykonawcy

Ponieważ umowa o roboty budowlane nakłada na strony określone uprawnienia i obowiązki, wobec tego również w Kodeksie cywilnym uregulowana została kwestia odpowiedzialności stron za prawidłowe wykonanie postanowień umowy.

Powstanie odpowiedzialności stron następuje w chwili wystąpienia łącznie następujących przesłanek:

- niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania, za które strona ponosi odpowiedzialność,
- szkoda,
- istnienie związku przyczynowo-skutkowego między faktem niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania a szkodą.

Strona odpowiedzialna jest za **niedochowanie należytej staranności**, chyba że ta kwestia została odmiennie uregulowana w umowie o roboty budowlane.

Istnieje możliwość powstania **odpowiedzialności solidarnej**, np. projektanta i wykonawcy, na podstawie umowy lub z mocy ustawy. Ustawodawca zdecydował się wprowadzić odpowiedzialność solidarną inwestora i wykonawcy za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane, wykonane przez podwykonawcę.

Szkoda potraktowana została w przepisach jako trzy ewentualności:

- jako uszczerbek majątkowy, a więc strata w majątku poszkodowanego,
 - jako szkoda rzeczywista,
 - jako korzyści, które poszkodowany uzyskałby, gdyby nie wyrządzenie szkody.
- Zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (art. 361 § 1 k.c.).

Inwestor natomiast ponosi odpowiedzialność za zachowania noszące znamiona winy, zachowania osób trzecich, przy pomocy których wykonuje zobowiązanie lub którym wykonanie takiego zobowiązania powierza. Najczęściej

odnotowuje się przypadki ponoszenia odpowiedzialności z tytułu:

- niezyskania pozwolenia na budowę,
- nieprzekazania w terminie placu lub dokumentacji projektowej budowy.

W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego, np. opóźnienia w przekazaniu dokumentacji, należy wprowadzić do umowy o roboty budowlane zastrzeżenie dla wykonawcy o prawie naliczania kar umownych, uregulowanych w art. 483 – 484 k.c.

W sytuacji braku uregulowania kwestii opóźnienia inwestora w umowie pomiędzy stronami zastosowanie ma art. 491 k.c., według którego, jeżeli jedna ze stron dopuszcza się zwłoki w wykonaniu umowy wzajemnej, to druga strona może jej wyznaczyć dodatkowy termin do wykonania, z zagrożeniem, że w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu będzie uprawniona do odstąpienia od umowy.

Bardzo dokładnie uregulować należy kwestię wynagrodzenia wykonawcy w sytuacji odstąpienia przez niego od umowy z powodu nieterminowej płatności wynagrodzenia przez inwestora. Roszczenia o zapłatę kary umownej przedawniają się z upływem 3 lat. W sytuacji nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego wykonawcy przysługiwać będą odsetki ustawowe lub odsetki ustalone przez strony w umowie. Wykonawca może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody, a opóźnienie było następstwem, za które inwestor nie ponosi odpowiedzialności. Jeżeli inwestor ponosi winę w opóźnieniu się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wykonawca oprócz odsetek może żądać naprawienia szkody na zasadach ogólnych.

Od momentu przejścia terenu budowy **wykonawca jest odpowiedzialny** w całości za powierzony mu teren budowy, jak również za szkodę, która może się zdarzyć przy realizacji przedmiotu umowy. Wykonawca odpowiada wobec osób trzecich i inwestora na podstawie przepisów ogólnych k.c. W sytuacji opóźnienia się wykonawcy z rozpoczęciem lub wykończeniem robót tak

dalece, iż istnieje podejrzenie, iż nie zdoła ich ukończyć w wyznaczonym terminie, inwestor bez dodatkowego terminu może od umowy odstąpić w trybie art. 635 k.c. Ponadto wykonawca z tytułu wskazanego opóźnienia może być obciążony karą umownymi za każdy dzień (tydzień) oraz odszkodowaniem uzupełniającym. Jeżeli wykonawca wykonuje roboty objęte umową w sposób wadliwy lub sprzeczny z umową, inwestor wzywa do zaprzestania tego typu czynności i wyznacza w tym celu odpowiedni termin. Jeśli wykonawca nie zaprzestanie kwestionowanych przez inwestora działań, inwestor może odstąpić od umowy albo powierzyć poprawienie innemu wykonawcy, na koszt i niebezpieczeństwo pierwotnego wykonawcy, w trybie art. 636 k.c.

Odpowiedzialność wykonawcy za wady wykonanego obiektu oparta jest na zasadzie rękopisami – art. 556 w zw. z art. 638 k.c. Główną przesłanką odpowiedzialności z tego tytułu jest powstanie wady fizycznej w oddanym obiekcie, o której inwestor nie wiedział. Wykonawca może zwolnić się od odpowiedzialności z tytułu rękopisami, jeżeli wykaże, iż wady w obiekcie powstały na skutek okoliczności, za które odpowiada inwestor (art. 655 k.c.) albo w sytuacji zaistnienia okoliczności w ramach siły wyższej, jak również w sytuacji wykazania przez wykonawcę, iż wada powstała po odbiorze obiektu przez inwestora (art. 599 k.c.). Odpowiedzialność wykonawcy z tytułu wady powstaje z chwilą spełnienia świadczenia, czyli wydania obiektu. Kodeks cywilny wg art. 568 przewiduje 3-letni termin do dochodzenia uprawnień z tytułu rękopisami przy wadach budynku a bieg terminu rozpoczyna się od odbioru obiektu.

► JOLANTA G. SZEWCZYK

Radca prawny

► Kalendarium

NOWE PRZEPISY:

Ustawa z dnia 1 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 169, poz. 1412)

Osoby wykonujące prace na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, prowadzące jednocześnie pozarolniczą działalność gospodarczą, w pewnych przypadkach będą podlegały obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu działalności gospodarczej. Sytuacja taka nastąpi, jeżeli podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z umowy agencyjnej (zlecenia) będzie niższa od obowiązującej tę osobę najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji osoba taka będzie musiała opłacać składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z działalności gospodarczej, natomiast z umowy agencyjnej (zlecenia) ubezpieczenia te będą dobrowolne. Zmiany te dotyczą opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od 1 listopada br. Ustawa w ww. zakresie weszła w życie 1 listopada 2005 r.

Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 178, poz. 1478)

Zmiany dotyczą sądu polubownego. Przed sądem polubownym będzie można rozstrzygać zarówno spory majątkowe, jak i spory o prawa niemajątkowe, które mogą być przedmiotem ugody sądowej, z wyjątkiem spraw o alimenty. Co do zasady, poddanie sporu pod rozstrzygnięcie sądu polubownego następuje w drodze umowy strony, w której należy wskazać przedmiot sporu lub stosunek

prawny, z którego spór wyniknął lub może wyniknąć (tzw. zapis na sąd polubowny). Konsekwencją zapisu na sąd polubowny jest niedopuszczalność rozpoznania sprawy przez sąd państwowy. Liczbę sędziów sądu polubownego (arbitrów) i skład osobowy sądu polubownego określają strony. Arbitrem może być osoba fizyczna, mająca pełną zdolność do czynności prawnych. Zasady i sposób postępowania przed sądem polubownym mogą określić strony. W razie braku takiego określenia może to określić sąd polubowny. Jednakże postępowanie przed sądem polubownym musi zapewniać równe traktowanie stron. Każda ze stron musi mieć prawo do wystuchania i przedstawienia swoich twierdzeń oraz dowodów na ich poparcie. Sąd polubowny rozstrzyga spór według prawa właściwego dla danego stosunku. Ponadto, gdy strony go upoważniły, sąd polubowny może orzec według ogólnych zasad prawa lub zasad słuszności. Wyrok sądu polubownego i ugoda przed nim zawarta, po ich uznaniu lub stwierdzeniu ich wykonalności przez sąd, mają moc prawną na równi z wyrokiem sądu i ugodą zawartą przed sądem. Weszła w życie 17 października 2005 r.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. Nr 179, poz. 1484)

Poprzez działalność innowacyjną należy rozumieć działalność związaną z przygotowaniem i uruchomieniem wytwarzania nowych lub udoskonalonych materiałów, wyrobów, urządzeń, usług, procesów lub metod, przeznaczonych do wprowadzenia na rynek albo do innego wykorzystania w praktyce. Przedsiębiorcy mogą uzyskać kredyt technologiczny na nowe technologie. Udział własny przedsiębiorcy w finansowaniu inwestycji nie może być mniejszy niż 25%. Kredyt może być częściowo umorzony. Przedsiębiorcy niebędący jednostką badawczo-rozwojową mogą uzyskać status centrum badawczo-rozwojowego. Status centrum badawczo-rozwojowego może uzyskać przedsiębiorca:

- 1) którego przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za rok obrotowy poprzedzający rok złożenia wniosku wyniosły co najmniej równoważność w złotych 800 000 euro przeliczoną według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roku obrotowego poprzedzającego rok złożenia wniosku;
- 2) którego przychody netto ze sprzedaży wytworzonych przez siebie wyników badań lub prac rozwojowych stanowią co najmniej 50% przychodów określonych w pkt 1;
- 3) który nie zalega z zapłatą podatków, składek na ubezpieczenia społeczne i składek na ubezpieczenie zdrowotne. Centrum badawczo-rozwojowe może utworzyć fundusz innowacyjności, który jest zasilany z comiesięcznego odpisu wynoszącego nie więcej niż 20% przychodów uzyskanych przez centrum badawczo-rozwojowe w danym miesiącu. Środki funduszu przeznaczają się na pokrywanie kosztów prowadzenia badań i prac rozwojowych. Wprowadzono zmiany w ustawach o podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych – podatnicy będą mogli w pewnym zakresie odliczyć od podstawy opodatkowania wydatki poniesione na nabycie nowych technologii. Wprowadzono zwolnienia w zakresie podatku rolnego, leśnego i podatku od nieruchomości. Weszła w życie 20 października 2005 r., z wyjątkiem przepisów dotyczących centrów badawczo-rozwojowych oraz zmian podatkowych, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2006 r.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 września 2005 r., sygn. akt P 18/04 (Dz. U. Nr 181, poz. 1524)

Teodor M. i Marian M. w 1997 r. wnieśli pozew przeciwko Skarbowi Państwa o odszkodowanie za straty powstałe wskutek robót górniczych. Powództwo oddalono, bo jak stwierdził Sąd Okręgowy, zostało wniesione po upływie trzydziestodniowego terminu zawitego. W tym okresie można było wnieść powództwo po niesatysfakcjonującej decyzji organu administracji publicznej w kwestii odszkodowania. Sprawa była następnie rozpatrywana przez

Sąd Apelacyjny. Sąd Najwyższy uchylił za skarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania. W toku ponownego rozpoznawania jeden z powodów wniósł o przedstawienie powyższego pytania prawnego Trybunałowi Konstytucyjnemu. Pytający Sąd Apelacyjny uważa, że termin do wystąpienia z powództwem jest rażąco krótki. Niezachowanie terminu wiąże się z utratą możliwości wytoczenia powództwa i tym samym uniemożliwia realizację roszczenia o odszkodowanie. Wyeliminowanie tego czasowego ograniczenia umożliwiłoby merytoryczną ocenę żądania zapłaty odszkodowania przy założeniu, że niekonstytucyjność przepisu stałaby na przeszkodzie w stosowaniu go także przed wejściem w życie Konstytucji z 1997 roku. Trzydziestodniowy termin do wniesienia powództwa upłynął powodowi w grudniu 1996 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 160 § 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego w zakresie, w jakim przewiduje trzydziestodniowy termin do wniesienia powództwa do sądu powszechnego, jest niezgodny z art. 32 ust. 1 i art. 64 ust. 2 Konstytucji. Trybunał Konstytucyjny podzielił ocenę wyrażoną w pisemnych i ustnych stanowiskach uczestników postępowania, że kwestionowany przepis, który ustanawia trzydziestodniowy termin na wniesienie powództwa do sądu powszechnego jest rażąco krótki w porównaniu z terminami przedawnienia roszczeń określonych w Kodeksie cywilnym. Określenie w ustawie zwykłej czasu na wniesienie powództwa budzi uzasadnione zastrzeżenia z punktu widzenia zasady równości oraz zasady równej dla wszystkich ochrony praw majątkowych. Prawo do odszkodowania jako prawo majątkowe podlega konstytucyjnej ochronie. Drastyczne ograniczenie okresu dochodzenia roszczeń nie znajduje uzasadnienia w konstytucyjnych wartościach i zasadach. Jednocześnie Trybunał uznał, że orzekanie o zgodności kwestionowanego przepisu z art. 77 ust. 2 Konstytucji nie jest konieczne dla rozstrzygnięcia sprawy przez sąd stawiający pytanie prawne.

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 września 2005 r. w sprawie wzorów deklaracji podatkowych dla podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 185, poz. 1545)

Określono wzory deklaracji podatkowych VAT-7, VAT-7K, VAT-8, VAT-9, VAT-10, VAT-11, VAT-12.

Do dnia 31 grudnia mogą być stosowane dotychczasowe wzory deklaracji.

Weszło w życie 4 października 2005 r.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 września 2005 r., sygn. akt SK 13/05 (Dz. U. Nr 186, poz. 1566)

Dorocie G. postawiono zarzut, iż w złożonym zeznaniu PIT-32 o wysokości osiągniętego dochodu w 1998 r. podała nieprawdę o prowadzonej działalności gospodarczej. Sąd Rejonowy uznał ją winną popełnienia zarzucanego jej czynu. Sąd Okręgowy podtrzymał w mocy zaskarżony wyrok. Uzasadniając go stwierdził, że zeznanie nieprawdy polegało na wpisaniu nieprawdziwych danych mających wpływ na wielkość zobowiązania podatkowego. Przy czym dla istoty sprawy nie miało znaczenia, czy było to zaniżenie przychodów czy zawyżenie kosztów ich uzyskania powodujące narażenie Skarbu Państwa na uszczerpkienie podatku. Zdaniem skarżącej, kwestionowany przepis posługuje się pojęciem nieprawdy, chociaż nie zostało nigdzie w przepisach wyjaśnione. Nie wiadomo, czy oznacza niezgodność ze stanem faktycznym czy też z odpowiednimi uregulowaniami prawa podatkowego. Brak ścisłości umożliwia w konsekwencji dowolną interpretację przepisów Kodeksu karnego skarbowego. Przepisy karne powinny opisywać przestępstwo w sposób maksymalnie dokładny. Elementy czynu przestępczego muszą być zdefiniowane w sposób kompletny, precyzyjny i jednoznaczny. Każdy przepis prawny powinien być skonstruowany poprawnie zarówno z punktu widzenia językowego, jak i logicznego, co oznacza m.in. obowiązek tworzenia przepisów klarownych i zrozumiałych.

Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 56 § 2 w związku z § 1 ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy jest zgodny z art. 42 ust. 1 w związku z art. 2

Konstytucji oraz nie jest niezgodny z art. 42 ust. 2 i 3 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że niejasność, nadmierne skomplikowanie przepisów czy wręcz wadliwość konstrukcji prowadząca do rozbieżnych interpretacji są częstymi zjawiskami występującymi w systemie obowiązującego prawa, także w prawie podatkowym i karnym. Jednak ani konieczność wykładni przepisu, ani posłużenie się odesłaniem w zakresie definiowania cech czynu same w sobie nie przesądzają o niekonstytucyjnym przekroczeniu przez ustawodawcę standardu rzetelnej procedury. Zasada określoności ustawy karnej nie wyklucza posługiwania się zwrotami nieo określonymi lub ocennymi, jeśli ich znaczenie można ustalić. Prawda jest pojęciem normatywnym. Ustrojodawca w preambule Konstytucji uznaje prawdę za wartość uniwersalną, na której opiera się urząd Rzeczypospolitej. Pojęcie to występuje także np. w Kodeksie postępowania cywilnego czy Kodeksie karnym.

Trybunał Konstytucyjny zwrócił uwagę na konieczność dbałości o to, żeby przepisy podatkowe były możliwe do prawidłowego odczytania i zrozumienia przez tych, do których są kierowane. Przepisy prawa podatkowego są formułowane w sposób uniwersalny i dotyczą zarówno profesjonalistów prowadzących działalność, dysponujących wyspecjalizowanymi służbami, jak i drobnych przedsiębiorców funkcjonujących osobiście. I jedni, i drudzy dokonują samoobliczenia podatku. Sytuacja tej drugiej grupy jest nieporównywalnie gorsza i obciążona większym ryzykiem popełniania błędów powodujących nierzetelność zeznania. Nierzetelność podatkowa nie powinna być jednak utożsamiana automatycznie z dokonaniem oszustwa podatkowego, z czym wiąże się sankcja karna Kodeksu karnego skarbowego. Wymiar kary za oszustwo podatkowe wymaga w polskim systemie prawnym ustalenia winy i to winy umyślnej. Musi to zrobić sąd, który powinien brać w takim wypadku pod uwagę okoliczności konkretnego oszustwa i świadomość popełnienia go przez podatnika.

► KONRAD ŁACIŃSKI

Specjalista w zakresie prawa budowlanego

www.polcen.com.pl

STOSOWANIE PRAWA BUDOWLANEGO poradnik

Autor: **mgr inż. arch. Władysław Korzeniewski**
stan prawny: **26 września 2005 r.**, format A4
stron 472 + **płyta CD**

Publikacja ta stanowi kompendium wiedzy praktycznej dla wszystkich uczestników procesu budowlanego: inwestorów, inspektorów nadzoru, projektantów, majstrów i kierowników budów oraz pracowników administracji architektoniczno-budowlanej, nadzoru budowlanego i organów samorządów zawodowych. Zalecana jest także dla: prawników, ekonomistów i menagerów.

W poradniku autor udziela odpowiedzi na najważniejsze pytania pojawiające się przy projektowaniu i wykonywaniu robót budowlanych, bądź przy eksploatacji obiektów budowlanych, np.:

- Jak uzyskać pozwolenie na budowę lub rozbiórkę?
- Jak uzyskać zgodę na odstępstwo od warunków technicznych?
- Co jest lub nie jest samowolą budowlaną?
- Jakie kary grożą za nieprzestrzeganie przepisów prawa budowlanego?

- Jak uzyskać zgodę na usankcjonowanie samowoli budowlanej?
- Jakie są prawa i obowiązki uczestników procesu budowlanego?
- Kto i kiedy powinien zgłosić obiekt do użytkowania?
- Jak należy utrzymywać obiekt budowlany?
- Co należy zrobić w przypadku katastrofy budowlanej?
- Jakie wymagania należy spełnić, aby uzyskać uprawnienia budowlane?

**W PORADNIKU
TAKŻE:**

- fachowy komentarz obejmujący proces budowlany: od projektowania, przygotowania i budowy, aż do użytkowania obiektu budowlanego i jego rozbiórki
- ujednolicony tekst ustawy – *Prawo budowlane* z wyróżnieniem zmian wprowadzonych Dz. U. z 2005 r. nr 113 poz. 954, nr 163 poz. 1326 i poz. 1364, nr 169 poz. 1419
- indeks tematyczny
- wykaz aktów prawnych związanych ze stosowaniem *Prawa budowlanego*
- liczne wzory druków urzędowych: wniosków, zgłoszeń, oświadczeń, decyzji, a także teksty ujednolicone aktów prawnych (zamieszczone również na płycie CD).

KUPON RABATOWY

tylko dla Czytelników
„Inżyniera budownictwa”

Zamawiam egz. poradnika

Stosowanie prawa budowlanego

w cenie ~~127 zł~~ **99 zł**

IMIĘ I NAZWISKO

NAZWA FIRMY

NIP

ADRES

KOD POCZTOWY

TELEFON

Zamówienie realizowane jest za zaliczeniem pocztowym. Koszt przesyłki w wysokości 8,50 zł ponosi zamawiający. Wypełniony kupon prosimy przesać do redakcji: Wydawnictwo PIIB Sp. z o.o., ul. Kopernika 36/40 lok. 110, 00-924 Warszawa lub faksem pod nr (022) 826 31 14.

INTERsoft

Szanowni Państwo!

Zastosowanie informatyki w budownictwie już w czasie studiów stało się moją pasją. Mój pierwszy program dotyczył obliczenia układów geometrycznie nieliniowych metodą elementów skończonych. Po ukończeniu studiów na Wydziale Budownictwa PL, zdobyciu praktyki na Uniwersytecie w Hanowerze i wieloletniej pracy w jednej z największych firm tworzących oprogramowanie dla budownictwa w Niemczech, udało mi się teraz zrealizować swoje marzenia tworząc programy komputerowe dla Państwa. Sukces firmy INTERsoft stał się możliwy dzięki zbudowaniu zespołu składającego się z ludzi, dla których praca nad oprogramowaniem to coś więcej niż zwykłe rzemiosło. Wspólnie w Łodzi tworzymy profesjonalne programy na światowym poziomie. Mamy razem poczucie misji w stworzeniu kompleksowego oprogramowania do projektowania w budownictwie skalającego branże: architektoniczną, konstrukcyjną i instalacyjną. Zapraszam Państwa do zapoznania się z nowymi wersjami naszych dotychczasowych aplikacji oraz nowościami – na przykład współpracującymi ze sobą nakładkami na program INTERsoft-IntelliCAD: architektoniczną ArCADia i inżynierską BudoCAD. Państwa sugestie dotyczące naszej pracy są dla mnie bardzo cenne, byłbym wdzięczny za podzielenie się ze mną uwagami na ten temat listownie lub poprzez e-mail: jchudzik@intersoft.pl.

Jarosław Chudzik
Prezes Zarządu

NASZA OFERTA WAŻNA DO 31 GRUDNIA 2005

PRZY WYBORZE OPROGRAMOWANIA Z PONIŻSZEJ OFERTY
W KWOCIE PRZEWYKSZAJĄCEJ 3000 ZŁOTYCH NETTO,
UZYSKACIE PAŃSTWO SPECJALNY RABAT W WYSOKOŚCI
1000 ZŁOTYCH NETTO!

SKLEP INTERNETOWY: www.intersoft.pl
wygodnie, bezpiecznie, 24 godziny na dobę

4% rabatu przy zakupie do 3000 zł
1000 zł rabatu przy zakupie powyżej 3000 zł

W PRZEGLĄD

	Cena netto
NetMan 2.0	270,-
INTERsoft-IntelliCAD 6 Premium	874,-
ŻelbetCAD	280,-
Konstruktor - Obciążenia	107,-
Konstruktor - Belka żelbetowa	510,-
Microsoft Office BOX Std	1199,-
SUMA	3240,-
SPECJALNY RABAT	-1000,-
DO ZAPŁATY	2240,-

	Cena netto
INTERsoft IntelliCAD 6	
Standard Sigma PL	774,-
Premium Sigma PL	874,-
Professional Sigma PL	1.129,-
Professional + Sigma PL	1.429,-
Podręcznik-INTERsoft IntelliCAD 5.0 PL - Pierwsze kroki A-Pikon	39,-
duoCAD 2.0 - łatwy w obsłudze IntelliCAD 2D	470,-
IntelliCAD nakładki	
BudoCAD 1.0*	NOWOŚĆ 1.950,-
StaiCAD	280,-
ŻelbetCAD	280,-
Arch-in-CAD	320,-
ArCADia*	NOWOŚĆ 1.650,-
Interview*	NOWOŚĆ 430,-
ArCon 6.0+ PL	1.439,-
ArCon 5.0+ PL	942,-
up. ArCon 2004 DE (ver.8)	1978,-
Konwerter 3DS	984,-
Biblioteki do ArCona	
Schenker 3D	125,-
Interior 3D	490,-
Katalog Mebli Polskich	80,-
Ogród 3D	190,-
ArCon City	NOWOŚĆ 190,-
NetMan 2.0 - zarządzanie projektem, archiwizacja, możliwość pracy grupowej	270,-
NetMan 2.0 - 5 stanowisk	378,-
MicroFE - obliczanie urządzeń przestrzennych metodą elementów skończonych	
MNI FE PL	2.960,-
Standard FE+ PL	4.400,-
Profesjonalny FE+ PL	6.710,-
Profesjonalny MAX FE+ PL	8.600,-
ProFET PL	3.880,-
Pffikus 4.0 PL	249,-
PlaTo 4.0 - obliczenia statyczne płyt (MEB), wymiarowanie wg PN-0264:2002	1.180,-
R3D3-Rama 3D 1.5	890,-
R3D3-Rama 3D 2.0 - rama przestrzenna, statyka, kombinacje obciążeń, obwiednie	1.590,-
Wymarzony Ogród 3.0 (komercyjny)	290,-

	Cena netto
Konstruktor 4.5	
Moduł podstawowy + Obciążenia	107,-
Rama 2D	794,-
Belka żelbetowa	510,-
Rysunki DXF - Belka żelbetowa	420,-
Skup żelbetowy	459,-
Rysunki DXF - Skup żelbetowy	210,-
Fundamenty bezpośrednie	570,-
Rysunki DXF - Fundamenty bezpośrednie	420,-
Ściana oporowa	548,-
Rysunki DXF - Ściana oporowa	210,-
Schody płytowe	320,-
Rysunki DXF - Schody płytowe	210,-
Profile stalowe	NOWOŚĆ 410,-
Belka stalowa	350,-
Skup stalowy	570,-
Płatek stalowy	230,-
Połączenia doczołowe	320,-
Rysunki DXF - Połączenia doczołowe	210,-
Zakotwienie skupów stalowych	410,-
Blachownica stalowa	350,-
Konstrukcje murowe	430,-
Wiązary dachowe drewniane	610,-
Przerznięcie ciepła	320,-
Zapotrzebowanie na ciepło	410,-
Grupa fundamentów	490,-
Stateczność skarp i zboczy	1.959,-
Stateczność skarp i zboczy Light	290,-
Pale	290,-
Ścianka szczelna	540,-
Ceninvest*	NOWOŚĆ 310,-
Microsoft Office BOX 2003**	
Standard PL	1.199,-
Professional PL	1.499,-

* - Program dostępny od 10 grudnia 2005
** - Do syczerania zapasów

Podane ceny są cenami netto, do których należy doliczyć 22% podatku VAT (za wyjątkiem podręcznika). Oferta nie jest ofertą handlową w rozumieniu Kodeksu Cywilnego.

Więcej informacji na www.intersoft.pl lub pod tel. **042 6891111**

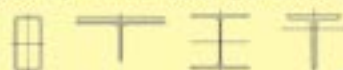
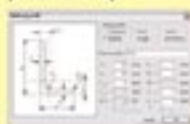
INTERsoft Sp. z o.o., 90-057 Łódź, ul. Sienkiewicza 85/87,
tel. 042 6891111, fax. 042 6891100, intersoft@intersoft.pl

WYBIERAJĄC PROGRAMY ZA MINIMUM 3 000 ZŁ OTRZYMACIE PAŃSTWO 1 000 ZŁ W PREZENCIE!!!

┌ CZYM JEST StalCAD?

Program StalCAD, przeznaczony jest do wsparcia projektanta konstrukcji przy wykonywaniu rysunków wykonawczych w konstrukcjach stalowych. Zakres pracy programu obejmuje wprowadzanie do rysunku gotowych elementów takich jak: przekroje spawane i walcowane, przekroje zdefiniowane przez użytkownika, widoki profili pojedynczych i zalamanych, opis elementów stalowych i łączników, układy trub i nitów wraz z otworowaniem pod łączniki, wstawianie opisów dowolnych typów spoin oraz półautomatyczne wykonanie i wstawianie wykazu stali profilowej. Wszystkie powyższe funkcje uzupełnione są szerokim zakresem odpowiednich opcji uzupełniających takich jak np. punkty wstawienia, odsunięcia, docięcia, przewrania itp.

Wszystkie elementy programu wprowadzane są do rysunku w mm, w skali 1:1.

StalCAD

┌ CZYM JEST ŻelbetCAD?

Program ŻelbetCAD, przeznaczony jest do wsparcia projektanta konstrukcji przy wykonywaniu rysunków wykonawczych w konstrukcjach żelbetowych. ŻelbetCAD umożliwia wprowadzanie do rysunku CAD - 2D: prętów zbrojeniovych (widoki, rzuty, przekroje), opisów zbrojenia, wymiarowania zbrojenia, a także automatyczne tworzenie wykazu stali zbrojenioviej. Wykorzystując ŻelbetCADa można tworzyć rysunki widoków prętów o dowolnych kształtach, z automatycznym dodawaniem haków dla stali gładkiej oraz zaokrągleniami załamań lub bez zaokrąglenia. Program posiada możliwość wygenerowania płaskich, pionowych lub poziomych rzutów prętów wprowadzonych do rysunku wraz z funkcją ustawiania ich w szeregu (do rysowania rozkładów szrenion). Istnieje również możliwość wprowadzania gotowych rozkładów przekrojów prętów z uwzględnieniem otulenia i przypisanem do przekroju pręta jego numeru, średnicy, stali, ilości i rozstawu w szeregu.

Wszystkie elementy programu wprowadzane są do rysunku w mm, w skali 1:1.

ŻelbetCAD

INTERsoft IntelliCAD
duoCAD

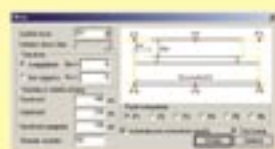
Arch-in-CAD

┌ CZYM JEST Arch-in-CAD?

Arch-in-CAD to aplikacja przeznaczona do wsparcia pracy architekta przy wykonywaniu dokumentacji architektoniczno-budowlanej w programie INTERsoft-IntelliCAD lub duoCAD. Program tworzą następujące podstawowe grupy elementów:

1. Biblioteka predefiniowanych symboli architektonicznych i własnych obiektów użytkownika:
 - Oznaczenia normowe - zawierające grupy symboli i oznaczeń objęte normą: PN-B-01025: 2004 „Rysunek budowlany. Oznaczenia graficzne na rysunkach architektoniczno-budowlanych”;
 - Symbole w widoku - zawierające grupy obiektów, przeznaczone do wstawiania na widokach, przekrojach, elewacjach, aksonometriach, itp.
 - Symbole w rzucie - zawierające grupy obiektów przeznaczonych do wprowadzania na rzutach architektonicznych.
 - Symbole użytkownika - katalog, w którym użytkownik może zbudować własną strukturę obiektów przeznaczonych do wprowadzania na rzuty, elewacje, przekroje lub inne rysunki.
2. Inteligentne narzędzie do wprowadzania w rzutach pełnych symboli stolarki okiennej i drzwiowej wraz z ich parametryczną definicją (dowolnymi wielkościami), opisem i automatyczną modyfikacją rzutu (wycinania ścian).
3. Narzędzie do automatycznego generowania wykazu stolarki okiennej i drzwiowej na bazie elementów wprowadzonych do rysunku za pomocą nakładki.

Wszystkie elementy wykonane są w cm i wprowadzane do rysunku w skali 1:1. Biblioteka zawiera także parametryczne bloki wprowadzane z atrybutami (tabele pomieszczeń, kotły wysokościowe, itp.).

INTERsoft IntelliCAD

┌ CZYM JEST INTERsoft IntelliCAD?

INTERsoft-IntelliCAD to funkcjonalny, wielodokumentowy program graficzny wspomagający projektowanie 2D i 3D, ze względu na swą filozofię działania oraz ten sam format zapisu danych (dwg) do złudzenia przypomina program AutoCad. Program jest dostępny w czterech odmianach, umożliwiając Klientom, zgodnie z zasadami INTERsoft, dopasowanie go do własnych potrzeb i aktualnych zadań projektowych. Ceny poszczególnych wersji odpowiadają polskiemu realiom. INTERsoft-IntelliCAD to program o najwyższej jakości i funkcjonalności pod względem możliwości i sposobu działania. INTERsoft rozszerzając funkcjonalność programu i dopasowując go do potrzeb polskiego rynku, może Państwu zaproponować wbudowaną przez siebie funkcję importu plików w formacie .mba. Pozwala to na wczytywanie szczegółowych rzutów i przekrojów z programu ArCon+.

Podstawowe możliwości programu:

Praca w skali 1:1, automatyczne mierzenie odległości, pola i ustalanie współrzędnych. Możliwość tworzenia rysunków 2D i 3D. Rysowanie: linii, półlinii, krzywych, łuków, kół, elips, wielokątów, bryły, itp. wraz z ich pełną modyfikacją: przesunięciem, obrotem, przesunięciem równoległym, kopiowaniem, szeregiem, usunięciem, rozcięciem, wydłużeniem, przycięciem, itp.. Program umożliwia wprowadzanie i definiowanie biblioteki symboli, bloków, tekstów prostych i złożonych (czcionki SHX i True Type), wymiarowanie: liniove i kątove, z możliwością definiowania stylów wymiarowania. INTERsoft-IntelliCAD dostarcza podstawowe narzędzia do modelowania: prostopadłościowy, ostrosłupy, stożki, walce, sfery, itp. System zapewnia także tworzenie powierzchni obrotowych, prostokątnych, wyciąganych ze zdefiniowanej linii, łukiem, kołem lub półlinią. Precyzyjne drukowanie rysunku umożliwia zadawanie wszystkich parametrów wydruku: użytkownika arkusza, skali, treści nagłówka i stopki. Przeskalowane zostaną wszystkie elementy geometryczno rysunku, tekst i wymiary. Ustawienia te można zapisać w pliku i wykorzystać w następnych dokumentach.

Analoga z programem AutoCad:

Zarówno funkcje jak i sposób ich oznaczenia przypomina użytkownikom program AutoCad. Logika pracy: linia komend, ich wywoływanie, pełna zgodność formatów plików (.dwg, .dwt i .dxf); praca we współrzędnych kartezjańskich i biegunowych, na warstwach; tryby wymiarowania, eksplorator analogiczny do Design Center w AutoCadzie; uchwyty, atrybuty, kreskowania, funkcje precyzyjnego rysowania (ESNAP), itp. Możliwość importu linii, stylów wymiarowania stworzonych przez użytkownika w AutoCad dodatkowo przyspiesza pracę nad rysunkami.

Elementy pomagające w precyzyjnej pracy:

Stosowanie siatki oraz funkcji rysowania ortogonalnego pozwala na precyzyjne zadawanie elementów. INTERsoft-IntelliCAD oferuje bardzo przydatną funkcję automatycznego rozpoznawania punktów zaczepienia (bazowych): środek, punkty końcowe oraz miejsca przecięcia linii. Poruszanie się po projektach, ich wizualizacja, możliwa jest dzięki wszystkim trybom zoom, regeneracji i panoramowaniu rysunku oraz dynamicznemu obrotowi obiektów 3D. Dodatkowo funkcje naprawy i sprawdź uszkodzone rysunki zwiększa pewność i komfort pracy.

Pełna personalizacja programu:

Dokładne i proste sposoby modyfikacji menu górnego, pasków narzędzi, paska stanu i skrótów klawiszowych z możliwością ich rozszerzania, pozwala przystosować program do własnej wygody. Dodatkowo konfiguracja ekranu roboczego, jego koloru i wielkości krzyża nitki, usprawniają pracę nad rysunkami.

Obsługa formatu DWG:

INTERsoft-IntelliCAD obsługuje format DWG bez jakiegokolwiek konwersji. Oznacza to, że rysunki wykonane, na przykład w AutoCadzie są odczytywane i zapisywane bez jakiegokolwiek zniekształceń. Rysunki AutoCada zapisane w wersjach od 2.5 do 2004 (OpenDWG oparte na najnowszym DWGDirect) są otwierane w IntelliCADzie.

┌ DLACZEGO IntelliCAD OD FIRMY INTERsoft?

INTERsoft Sp. z o.o. jako jedyna firma w Europie środkowej i Wschodniej, a co za tym idzie również w Polsce, jest członkiem konsorcjum ITC (IntelliCAD Technology Consortium). Udział INTERsoft w konsorcjum ITC gwarantuje naszym klientom rozwój i ciągłą aktualizację programu. INTERsoft-IntelliCAD jako jedyny IntelliCAD ściśle współpracuje z programem ArCon - Wizualna Architektura, znanym w całej Europie programie do projektowania architektonicznego. INTERsoft zapewnia w Polsce najniższą cenę programu IntelliCAD – cenę producenta!

NetMan

DOKUMENTACJA, KOMUNIKACJA,
ARCHIWIZACJA

NetMan to nowość na rynku oprogramowania. Jest to program nowoczesny, napisany przy użyciu najnowszych technologii informatycznych i zaprojektowany jako podstawowe narzędzie do kompleksowej obsługi biura projektów, pojedynczych projektantów oraz grup niezależnych uczestników procesu projektowego współpracujących ze sobą na etapie tworzenia opracowania. Program jest intuicyjny w obsłudze, a w celu maksymalnego ułatwienia nauki obsługi początkującym użytkownikom jego interfejs jest wzorowany na popularnym Eksploratorze Windows. Program umożliwia, ze względów bezpieczeństwa danych oraz w celach archiwizacyjnych, pełne zarządzanie kopiami zapasowymi - zarówno tworzenie kopii jak i przywracanie danych z kopii. Całość struktury projektu można w każdej chwili zapisać w jednym skompresowanym pliku z możliwością jego archiwizacji na zewnętrznym nośniku, dowolnie przenosić lub przesyłać na inny komputer, aby potem znów automatycznie odtworzyć w pierwotnej postaci. Struktura projektu standardowo składa się z: kosztorysów, obliczeń, opisów technicznych, rysunków, wykazów materiałowych, uzgodnień i załączników. Możliwa jest zmiana struktury przez zmniejszenie liczby elementów lub dodanie elementów indywidualnie zdefiniowanych. NetMan z dużą dbałością uwzględnia wszelkie zasady tworzenia projektu budowlanego, włącznie z automatycznym tworzeniem kolejnych wydań projektów jak i poszczególnych elementów projektu. Program zawiera bazy projektów, umów, zleceń, wykonawców i inwestorów co daje możliwość edytowania i zaawansowanego wyszukiwania dowolnych informacji zarchiwizowanych w jego bazach. Przy użyciu NetMana można również uruchamiać standardowe programy używane przez projektantów, a w przypadku programów firmy INTERsoft dodatkowo wraz z opcją przekazywanie pełnych danych projektu. Aplikacja posiada możliwość synchronizacji z programem Microsoft Outlook, dzięki czemu automatycznie pozwala na szybkie wykorzystywanie oraz uaktualnianie posiadanych kontaktów. Program zawiera przydatne w procesie tworzenia dokumentacji podstawowe szablony dokumentów Word oraz rysunków w formacie dwg, dając również możliwość tworzenia indywidualnych szablonów użytkowników. Szablony wypełniane są automatycznie danymi z projektu.

Dla firmy posiadającej komputery połączone wewnętrzną siecią, program Netman umożliwia wspólne korzystanie w obiegu biura z jednej bazy danych zawierającej informacje i pliki związane z opracowywanym projektem. Korzystanie z jednej bazy plików źródłowych projektu przez wielu uczestników procesu projektowego pozwala na pracę na zawsze aktualnych plikach; możliwość przeglądania przez wszystkich użytkowników historii tworzenia projektu; łatwą ocenę zaawansowania prac nad projektem. Istnieje również możliwość udostępniania szczegółowo definiowanych obszarów projektu na komputerze jednego z użytkowników lub na osobnym serwerze dostępnym 24 godziny dla wszystkich użytkowników sieci. Udostępnianie projektu odbywa się w sposób intuicyjny z wykorzystaniem techniki przeciągnij i upuść znanej z Eksploratora Windows.

Jeżeli zachodzi potrzeba pracy nad projektem przez wielu użytkowników z różnych miejsc połączonych Internetem, po udostępnieniu projektu (na zewnętrznym wybranym przez firmę serwerze lub serwerze INTERsoft), jego wybrane elementy są dostępne określonym użytkownikom 24 godziny na dobę, również po wyłączeniu komputera osoby udostępniającej. Zastosowana w programie skomplikowana technika przesyłania danych z identyfikacją uprawnień użytkowników, czy podtrzymywania połączenia, nie wymaga żadnych dodatkowych umiejętności.

duoCAD

— CZYM JEST DUOCAD?

duoCAD to intuicyjne i funkcjonalne narzędzie do sporządzania płaskich dokumentacji technicznych w formacie .dwg. Program oparty jest na platformie IntelliCAD-a (IntelliCAD Std), stanowiąc jego kolejną odmianę, a nowo zastosowane opcje ułatwiają wprowadzanie danych, czyniąc program łatwym w obsłudze. Jest to program przeznaczony dla każdego, kto za rozsądną cenę potrzebuje szybkiego i wydajnego programu CAD o mocy i uniwersalności standardowych programów, takich jak AutoCad. Dodatkowo możliwość współpracy z programem ArCon+ znacznie przyspiesza i ułatwia pracę każdemu architektowi.

Środowisko pracy:

Program duoCAD posiada dwa interfejsy graficzne: standardowy. Móry swoim wyglądem i możliwościami wprowadzania danych, nie różni się od interfejsu IntelliCAD-a i drugi, uproszczony, o intuicyjnym sposobie zadawania danych i zmienionym układzie pasków narzędzi. Interfejs standardowy umożliwia pełną personalizację ustawień, widoku i koloru ekranu graficznego, układu pasków narzędzi i definiowania własnych skrótów klawiszowych; uproszczony zaś, wprowadza nowych użytkowników, nie działających do tej pory w środowisku programu AutoCad, w dokładność i precyzję, oprogramowania CAD, bez konieczności przechodzenia długotrwałych i trudnych szkoleń.

— DLACZEGO duoCAD?

Program duoCAD doskonale sprawdza się jako narzędzie do profesjonalnego tworzenia dokumentacji technicznej. duoCAD znacznie przyspiesza pracę projektową, a możliwość dostosowania programu do własnych potrzeb i przyzwyczajeni zapewnia jej komfort. Baza programu duoCAD ze względu na swą niezrównaną zgodność plików DWG z programem AutoCad pozwala na płynną wymianę danych pomiędzy branżystami w najpopularniejszej formacie CAD.

WYBIERAJĄC PROGRAMY ZA MINIMUM 3 000 ZŁ OTRZYMACIE PAŃSTWO 1 000 ZŁ W PREZENCIE!!!

Konstruktor

Laureat VII edycji konkursu „Łódź Proponuje” pod patronatem Prezydenta m. Łodzi.

— CZYM JEST Konstruktor?

Konstruktor jest złożonym systemem wspomagającym pracę projektanta konstrukcji. Program jest obecny na rynku od 2000. Systematycznie modyfikowany oraz poszerzany o coraz to nowe moduły stał się najczęściej wykorzystywanym programem komputerowym przez polskich konstruktorów budowlanych. Konstruktor jest prokursosem innowacyjnej idei programu zbudowanego ze współpracujących ze sobą modułów, które jednocześnie mogą działać niezależnie od siebie. Pozwala to użytkownikowi na racjonalny wybór i zakup poszczególnych modułów w zależności od aktualnych potrzeb. Duże środki inwestowane przez INTERsoft w rozwój własnego, autorskiego programu procentują jego błyskawicznym rozwojem. Przyrost tylko w tym roku sześciu modułów daje gwarancję, iż w krótkim czasie Konstruktor obejmie całość zagadnień budowlanych, również tych najbardziej specjalistycznych.

Na dzień dzisiejszy program Konstruktor tworzą następujące moduły:

Rama 2D - program służący do analizy statycznej dowolnych płaskich układów prętowych.

Belka żelbetowa - program służący do analizy statycznej i wymiarowania wieloprzęsłowych belek żelbetowych. Program współpracuje z nakładką DXF-Belka żelbetowa służącą do wykonywania rysunków konstrukcyjnych w formacie DXF.

Słup żelbetowy - program służy do wykonywania pełnej analizy wytrzymałościowej słupów żelbetowych poddanych dwukierunkowemu mimośrodowemu ściskaniu. Program współpracuje z nakładką DXF-Słup żelbetowy służącą do wykonywania rysunków konstrukcyjnych w formacie DXF.

Schody płytowe - program służący do wymiarowania żelbetowych schodów płytowych jednobiegowych. Program współpracuje z nakładką DXF-Schody służącą do wykonywania rysunków konstrukcyjnych w formacie DXF.

Ściana oporowa - program służący do projektowania żelbetowych ścian oporowych kątowych. Program współpracuje z nakładką DXF-Ściana oporowa służącą do wykonywania rysunków konstrukcyjnych w formacie DXF.

Fundamenty bezpośrednie - program służący do kompleksowego projektowania fundamentów bezpośrednich (ławy, stopy; prostopadkościenne, kielichowe, schodkowe, trapezowe). Program współpracuje z nakładką DXF-Fundamenty służącą do wykonywania rysunków konstrukcyjnych w formacie DXF.

Profile stalowe NOWOŚĆ - program służący do sprawdzania nośności jednogłazowych prętów stalowych o stałym przekroju dla dwukierunkowego stanu obciążenia.

Belka stalowa - program służący do analizy statycznej i sprawdzania nośności stalowych belek wieloprzęsłowych z elementów walcowanych.

Słup stalowy - program służący do obliczeń statycznych i dwukierunkowego sprawdzania nośności stalowych słupów jednogłazowych.

Płatek stalowa - program służący do sprawdzania nośności jednoprzęsłowych belek stalowych obciążonych w dwóch wzajemnie prostopadłych kierunkach.

Błachownica stalowa - program służący do sprawdzania nośności wieloprzęsłowych blachownic stalowych.

Zakotwienie słupów stalowych - program służący do kompleksowego obliczania połączenia słupa stalowego (jedno, dwa lub czterogłazowego) z fundamentem.

Połączenia doczołowe - program służący do projektowania połączeń stalowych doczołowych na śruby zwykłe i sprężone. Program współpracuje z nakładką DXF-Połączenia doczołowe służącą do wykonywania rysunków konstrukcyjnych w formacie DXF.

Konstrukcje murowe - program służący do sprawdzania nośności podstawowych konstrukcji murowych takich jak: ściany o definiowanej długości wspornikowe lub wolnopodparte, pasmo ściany o szerokości 1 m wspornikowe lub wolnopodparte, 13 typów filarów murowych wolnopodpartych lub wspornikowych.

Wiązary drewniane - program służący do obliczeń statycznych i wymiarowania podstawowych schematów statycznych drewnianych więźb dachowych.

Przenikanie ciepła - program służący do projektowania przegród budowlanych z uwagi na fizykę budowli.

Zapotrzebowanie na ciepło i termomodernizacja budynków - program służący do obliczania sezonowego zapotrzebowania na ciepło do ogrzewania, zgodnie z obowiązującymi normami.

Osiadanie grupy fundamentów - program służący do sprawdzania naprężeń i osiadania dla grupy fundamentów.

Stępczość skarp i zboczy - jedyny na rynku komercyjny program służący do wykonywania obliczeń związanych ze sprawdzeniem stępczości nowoprojektowanych nasypów i skarp jak również sprawdzaniem już istniejących zboczy, które chcemy dodatkowo obciążyć poprzez posadowienie na nich różnego rodzaju obiektów.

Pale - program służący do sprawdzania nośności fundamentów blokowych i płytowych posadowionych za pośrednictwem układu pali prostych.

Ścianki szczelne - program służący do obliczeń statycznych i sprawdzania nośności podstawowych typów gruzic stalowych zabitych w gruncie.

— DLACZEGO Konstruktor?

Nabywając program Konstruktor otrzymujecie Państwo markowy produkt z najwyższej półki, rozbudowany, nowoczesny, zaawansowany technicznie, a jednocześnie prosty i intuicyjny w obsłudze. Zakup Konstruktora to nie tylko dobry „zakup na dziś”, ale także inwestycja w przyszłość. Wzrasta nie tylko liczba modułów i podnosi się ich jakość, ale również cały czas trwają intensywne prace nad powiązaniem Konstruktora z aplikacjami graficznymi na przykład z programem IntelliCAD.

Wiązary drewniane

Połączenia doczołowe

Pale

**MARKOWE
PRODUKTY
NAWET**

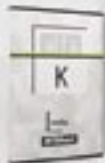
**za 16%
CENY**

Firma I-MEDIA dystrybutor oprogramowania dla masowego odbiorcy przedstawia specjalną ofertę skierowaną do branży budowlanej. Proponujemy Państwu programy firmy INTERsoft nie będące już w aktualnej ofercie firmy, ale dostosowane do nowych i aktualnych wymagań normowych i w specjalnych cenach. Programy te nie są objęte bezpłatną pomocą techniczną konsultantów firmy INTERsoft, nie posiadają zabezpieczeń sprzętowych i nie mają podręczników użytkownika w wersji drukowanej.

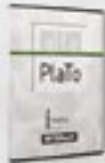
alfa-CAD - program oparty na platformie IntelliCADa (wersja 4.5 z roku 2004), cenowo konkurencyjnej, powszechnie uznanej alternatywie programu AutoCAD. alfa-CAD służy do wykonywania dokumentacji rysunkowej 2D/3D w środowisku dwg/dxf, do złudzenia przypomina program AutoCAD, a ten sam format zapisu danych (czytanie i zapis plików od wersji 2.5 do 2000) umożliwia pełną wymianę danych. alfa-CAD to idealne rozwiązanie dla wszystkich projektantów, a nasza cena pozwala na zakup nawet tym, którzy sporadycznie mają kontakt z projektami w technice komputerowej.

360 zł netto (438,20 z VAT)
zamiast 794 zł netto (972,88 z VAT)

alfa-K - pakiet programów na bazie systemu KONSTRUKTOR 3.5 (ver. z roku 2004), zawierający moduł zarządzający i 14 modułów obliczeniowych specjalnie dostosowanych w tej wersji do najnowszych przepisów normowych. Pakiet obejmuje obliczenia statyczne oraz wymiarowanie konstrukcji żelbetonowych (belki żelbetonowe, słupy żelbetonowe, fundamenty bezpośrednie, schody płytowe, ściany oporowe), obliczenia statyczne i wymiarowanie konstrukcji stalowych (belki stalowe, słupy stalowe, płatwie stalowe, blachownice stalowe, połączenia doczołowe), obliczenia statyczne i wymiarowanie konstrukcji drewnianych (wiązary drewniane dachowe), obliczenia ciepło-wilgotnościowe (przenikanie ciepła), analizę statyczną dachowych płaskich układów płytowych, jak również zestawienia obciążeń.

973 zł netto (1187,36 z VAT)
zamiast (wersja nie uwzględniająca nowych norm) 1761 zł netto (2113,24 z VAT)

alfa-PlaTo - program służący do analizy statycznej żelbetonowych układów płytowych. Jest to dobra i sprawdzona aplikacja, której wyniki nie budzą żadnych zastrzeżeń, a wielką zaletą jest łatwość zadawania danych, w szczególności zadawanie skomplikowanych kształtów: płyt okrągłych, trójkątnych, z krzywiznami łukowymi, itp. alfa-PlaTo umożliwia również całkowitą swobodę w kształtowaniu otworów w płycie. Podczas definiowania geometrii płyty istnieje możliwość skorzystania z gotowych teli podkładowych wykonanych w dowolnym programie typu CAD i zapisanych w formacie dxf. Program wykonuje pełną analizę statyczną dowolnych układów płytowych wykorzystując metodę elementów skończonych.

290 zł netto (353,80 z VAT)
zamiast z opcją wymiarowania: 380 zł netto (459,60 z VAT)

Ceny nie podlegają negocjacji!

ZAMÓWIENIA I DODATKOWE INFORMACJE:

SKLEP INTERNETOWY 24h
www.alfa.archbud.pl
tel. 042 635 30 05

► W sprawie budowy przyłączy

W poprzednim numerze (10/2005) „Inżyniera Budownictwa”, w art. pt. „Przyłącze i zjazd – pechowe regulacje” dr Jerzy Dylewski zwrócił uwagę na brak konsekwencji w regulacjach prawnych dotyczących ich budowy. Poniżej zamieszczamy interpretację Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego, dotyczącą tego właśnie problemu.

W związku z pojawiającymi się wątpliwościami dotyczącymi budowy przyłączy i właściwego stosowania art. 29a ustawy Prawo budowlane, przedstawiamy następujące stanowisko.

W obecnym stanie prawnym, tj. od dnia 26 września 2005 r., w przypadku budowy przyłączy, inwestor ma prawo wyboru procedury pozwalającej na realizację inwestycji i może skorzystać z jednej z dwóch możliwości:

1. na podstawie zgłoszenia (art. 30 ust. 1 pkt 1a w zw. z art. 29 ust. 1 pkt 20),
2. bez zgłoszenia (art. 29a).

Ad. 1. Przepis art. 29 ust. 1 pkt 20 ustawy Prawo budowlane zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę wykonanie przyłączy elektroenergetycznych, wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych, ciepłych i telekomunikacyjnych, niezależnie od tego, czy są związane z jakimś obiektem budowlanym czy prowadzą do niezabudowanych działek. Na podstawie art. 30 ust. 1 pkt 1a inwestor może dokonać zgłoszenia budowy przyłączy do właściwego miejscowo organu administracji architektoniczno-budowlanej (starosty). Procedura zgłoszenia nie uległa zmianie w wyniku nowelizacji przepisów ustawy.

I tak w zgłoszeniu należy określić rodzaj, zakres i sposób wykonywania robót budowlanych oraz termin ich rozpoczęcia.

Do zgłoszenia należy dołączyć:

- oświadczenie o prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane,
 - w zależności od potrzeb, odpowiednio szkice lub rysunki, a także pozwolenia, uzgodnienia i opinie wymagane odrębnymi przepisami.
- Do zgłoszenia budowy przyłączy należy ponadto dołączyć projekt zagospodarowania działki lub terenu wraz z opisem technicznym instalacji, wykonany przez projektanta posiadającego odpowiednie uprawnienia budowlane.

Zgłoszenia należy dokonać przed terminem zamierzonego rozpoczęcia robót budowlanych. Do wykonywania robót budowlanych można przystąpić, jeżeli w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia właściwy organ nie wniesie, w drodze decyzji, sprzeciwu i nie później niż po upływie 2 lat od określonego w zgłoszeniu terminu ich rozpoczęcia. Należy w tym miejscu zauważyć, że uzupełniono również art. 57 Prawa budowlanego, poprzez nałożenie na inwestora obowiązku dołączenia do zawiadomienia o zakończeniu budowy obiektu budowlanego lub wniosku o pozwolenie na użytkowanie potwierdzenia odbioru wykonanych przyłączy.

Ad. 2. Dodany art. 29a ustawy Prawo budowlane daje inwestorowi możliwość realizacji przyłączy bez zgłoszenia. Zobowiązuje jednakże inwestora do wykonania na odpowiedniej mapie planu sytuacyjnego przyłącza. Do planu tego będą miały zastosowanie odpowiednie przepisy Prawa geodezyjnego i kartograficznego, a do wykonywania przyłączy – w zależności od rodzaju przyłącza – Prawa energetycznego bądź ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Inwestor ma prawo wyboru jednej z ww. procedur. Zatem nie może mieć zastosowania do budowy przyłączy przepis art. 29a w sytuacji, gdy w tym samym czasie inwestor dokonał zgłoszenia budowy tej samej inwestycji, zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 1a. Przedstawione dwie możliwości realizacji przyłączy zostały wprowadzone do ustawy Prawo budowlane w celu ułatwienia ich budowy, a także poprawy sytuacji inwestora w relacji z przedsiębiorstwami energetycznymi, gazowniczymi i wodno-kanalizacyjnymi. Należy podkreślić, że wybór wykonania przyłączy, na podstawie zgłoszenia albo bez zgłoszenia, jest niezbywalnym prawem inwestora.

► Koniec ery kosztorysanta-rachmistrza

Sprokować konstruktywne dyskusje wokół ważnych problemów – jak oszacować wartość inwestycji, jak prawidłowo sporządzić program funkcjonalno-użytkowy inwestycji oraz przedmiar robót, ocenić doświadczenia w stosowaniu nowego Prawa zamówień publicznych i określić, w którym kierunku należy go zmieniać – oto założenia jednej z najważniejszych dla środowiska inżynierów budownictwa corocznej konferencji w Ciechocinku.

Organizator spotkania – Ośrodek Wdrożeń Ekonomiczno-Organizacyjnych Promocja – zaproponował temat „**Dokumentacja projektowo-kosztowa w procesie budowlanym**” i główny nacisk położył na aspekt praktyczny tego zagadnienia. Obok treściwych i niezbyt długich referatów miejsce miała merytoryczna dyskusja, tych co prawo tworzą, z tymi, którzy muszą je stosować, poparta zderzeniem doświadczeń osób działających w obszarze zamówień publicznych z doświadczeniami inżynierów pracujących przy wielkich inwestycjach komercyjnych. Okazało się, że taka konwencja przyciągnęła rekordową liczbę uczestników. Patronat honorowy konferencji objęło Ministerstwo Infrastruktury oraz Polska Izba Inżynierów Budownictwa. Gościem honorowym była dyrektor Departamentu Prawnego w Urzędzie Zamówień Publicznych.

Zapowiedzią gorących dyskusji stało się słowo wstępne dr. Kazimierza Staśkiewicza z Izby Projektowania Budowlanego – współorganizatora konferencji. Dobitnie stwierdził on, że system zamówień publicznych w Polsce jest zły i wymaga gruntownych zmian.

Referat wprowadzający prof. Kazimierza Szulborskiego i dr Joanny Smarż reprezentujących PIIB poświęcony został zagadnieniom przyznawania uprawnień zawodowych w budownictwie i zasadom ich uznawania w krajach Unii Europejskiej. Uczestnicy konferencji pytali o tryb zdobywania uprawnień budowlanych, o egzaminy, o interpretację zakresu uprawnień zawodowych nadanych inżynierom w latach wcześniejszych (te kompetencje przekazał już oficjalnie izbie samorządowej Główny Urząd Nadzoru Budowlanego), ale przede wszystkim o udział tematyki szeroko

pojętych kosztów, w zakresie wymaganej do tych egzaminów wiedzy.

Skończyła się bowiem era kosztorysanta rozumianego jako sprawnego rachmistrza, działającego w oparciu na katalogach, pojawił się specjalista od zarządzania kosztami w procesie przygotowania i realizacji inwestycji – osoba, której wiedza musi być interdyscyplinarna i od której w ogromnym stopniu zależy standing całego przedsięwzięcia.

Zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych, w sytuacji gdy zamówienie dotyczy łącznego zaprojektowania wykonania robót budowlanych – traktowane jest ono jako roboty budowlane, a zatem powinno być zlecane, realizowane oraz rozliczane na zasadach obowiązujących dotąd dla samych robót. Obok opisanego przedmiotu zamówienia, ustalenie jego wartości w tej sytuacji staje się zatem bardzo trudne. Na temat sposobu szacowania wartości przedmiotu zamówienia mówili eksperci systemu SEKOCENBUD, którzy wskazali na nową zasadę pozyskiwania cen jednostkowych robót przy sporządzaniu kosztorysu inwestorskiego przy wykorzystaniu aktualnych danych rynkowych. W kolejnych referatach omówione zostały: program funkcjonalno-użytkowy jako dokument opisujący przedmiot zamówienia i będący podstawą szacowania jego wartości – ten problem przedstawił dr Aleksander Krupa, oraz przedmiar robót w zamówieniach publicznych – temat szczególnie nośny, bo zgodnie z nowymi przepisami stanowi on część składową dokumentacji projektowej – omówił Andrzej Warwas, wicedyrektor Departamentu Architektury i Budownictwa Ministerstwa Infrastruktury. Bardzo ważne i dla wielu osób trudne zagadnienie sporządzania Specyfikacji

Prof. Kazimierz Szulborski

Technicznych Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych przedstawione zostało również z naciskiem na praktykę opracowania tego dokumentu. Okazało się, że łatwiej pokonać trudności wykorzystując SEKO-spec – system do opracowywania szczegółowych specyfikacji na podstawie specyfikacji standardowych. Składa się on z edytora tekstu oraz tekstów wydawanych

Eliza Niewiadomska, dyrektor Departamentu Prawnego UZP

przez OWEOB „Promocja” – standardowych specyfikacji technicznych.

Drugi blok zagadnień poruszanych na konferencji stanowiły przepisy Prawa zamówień publicznych, które zostały omówione przez dyrektora Departamentu Prawnego Urzędu Zamówień Publicznych, w kontekście dotychczasowych doświadczeń i proponowanych zmian. Swoistym uzupełnieniem tego tematu był referat Andrzeja Borowicza prof. nadz. Uniwersytetu Łódzkiego, poddający krytycznej ocenie proces postępowania o udzielanie zamówień publicznych. Jak ważny i trudny jest to temat i jak dalece konieczna jest szybka zmiana prawa w tym obszarze, udowodniła późniejsza dyskusja. Jej uczestnicy przedstawiali problemy z punktu widzenia zamawiającego i wykonawcy, padały przykłady „ustawianych” przetargów i sposobów podważania ich ważności.

Szef biura nadzoru inwestorskiego budowy „Złotych Tarasów” w Warszawie skupił się na sprawach wyceny kosztów w kontrak-

tach zawieranych według zasad FIDIC, Międzynarodowej Federacji Inżynierów-Konsultantów. Jak podkreślał, podstawowym dokumentem, który interesuje inwestora, jest biznesplan, czyli analiza nakładów i przyszłych wpływów. Koszty robót budowlanych szacuje się na podstawie ich wskaźników. Przy tym w powszechnym użyciu są wskaźniki wyliczone na podstawie zweryfikowanych kosztów zrealizowanych wcześniej inwestycji.

Równie praktyczny charakter miało wystąpienie dr. Andrzeja Czemplika z Politechniki Wrocławskiej, który omówił kwestię opracowania studium wykonalności inwestycji. Zadaniem tego dokumentu jest określenie stopnia opłacalności planowanego przedsięwzięcia, a to znaczy pomóc: inwestorom w podjęciu decyzji o budowie obiektu, a następnie w zarządzaniu procesem jego realizacji, natomiast instytucjom finansującym – w decyzji o udzieleniu kredytu. Najczęściej właśnie banki lub agendy dysponujące środkami pomocowymi Unii Europejskiej są adresatami takich opracowań.

Taka wymiana opinii i prezentacja określonych zagadnień mogłaby być tylko sztuką dla sztuki, a sama konferencja jedynie okazją do towarzyskiego spotkania, gdyby nie to, że na sali obecni byli ci, którzy podejmować będą działania w celu zmiany złego prawa. Przedstawicielom Ministerstwa Infrastruktury, Urzędu Zamówień Publicznych oraz izby samorządowej zadawane były ważne pytania i przedstawiane propozycje zmian. Miała miejsce autentycznie partnerska dyskusja. Należy wierzyć, że zamysł OWEOB „Promocja”, aby przy okazji prezentacji problemów merytorycznych spowodować, przynajmniej częściowe ich rozwiązanie – zakończy się powodzeniem. „Inżynier Budownictwa” jako medialny patron konferencji uważnie będzie śledził tok tych spraw i na swoich łamach zaprezentuje stan zaawansowania prac zmierzających do poprawy sytuacji.

► BARBARA MIKULICZ-TRACZYK

Redaktor naczelna IB

AWO SYSTEM		Programy 3D CAD/CAM do projektowania architektonicznego i konstrukcji drewnianych	
<i>Architektura, rekonstrukcje, fotogrametria, dachy, domy i konstrukcje budownictwa drewnianego, wizualizacja</i>			
 <p>Program ARCHline.XP to podstawowe narzędzie każdego architekta.</p> <p>To najlepszy program do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inwentaryzowania obiektów, - rekonstrukcji i fotogrametrii, - projektowania architektonicznego, - projektowania i aranżacji wnętrz. 	 <p>Aby urzeczywistnić to co nie rzeczywiste, nie potrzebujesz wiele... Render Studio i to wszystko.</p> <p>Program do profesjonalnej wizualizacji renderingu i raytracingu. Współpracuje z ponad 60 programami typu CAD.</p>	 <p>Do projektowania konstrukcji drewnianych też coś znajdziemy. VisKon to kompletne środowisko do projektowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dachów i konstrukcji dachowych, - domów w różnych technologiach, - wiat, zadaszeń, balustrad, pergol 	
<p>Teraz otrzymasz pełną wersję programu ARCHline.XP (działa do 31.01.2006) oraz wersje demonstracyjne pozostałych programów, materiały informacyjne i najlepsze ceny na rynku!</p>			
BUH AWO-SYSTEM		Kościuszki 44/4 PL 74-400 Dębno	tel. +48 95 7609109 fax +48 95 7609108
		e-mail: awo@pro.onet.pl www.awosystem.online.pl	

► Dom, który umie oszczędzać

Firma Henkel Polska Sp. z o.o. jest producentem materiałów chemii budowlanej, które wchodzi w skład bezspoinowych systemów dociepleń ścian zewnętrznych budynków z wykorzystaniem styropianu lub wełny mineralnej jako materiałów izolujących. Poszczególne parametry produktów są wzajemnie kompatybilne pod względem fizykochemicznym, co gwarantuje właściwą współpracę kolejno aplikowanych warstw i powłok oraz gwarantuje trwałość systemu. Zwiększenie izolacyjności termicznej ścian to podstawowa zasada działania systemów dociepleń Ceresit. Łączą one techniczne rozwiązanie problemów strat ciepła z różnorodnym i estetycznym wykończeniem elewacji. Systemy Ceresit podwyższają komfort pomieszczeń, obniżają koszty ogrzewania budynków i przyczyniają się do ochrony środowiska naturalnego. Produkty marki Ceresit sprawdzają się zarówno na wielkich inwestycjach, jak i na budowach domków jednorodzinnych.

Firma Henkel Polska Sp. z o.o. oferuje dwa systemy ocieplania ścian zewnętrznych metodą lekką-mokrą. W systemie **Ceresit VWS** materiałem termoizolacyjnym jest styropian, zaś w systemie **Ceresit WM** – fasadowa wełna mineralna. Obydwa systemy obejmują szereg wzajemnie do siebie dopasowanych materiałów Ceresit: preparatów gruntujących, zapraw klejących, tynków, farb, impregnatów.

System Ceresit VWS

Płyty styropianowe mogą być przyklejane za pomocą zaprawy **Ceresit CT 85** lub **Ceresit CT 83**. Do wykonywania warstwy zbrojonej siatką z włókna szklanego odpowiednia jest zaprawa CT 85. Temperatura wykonywania robót może wynosić od +5 do +25°C, przy wilgotności względnej powietrza poniżej 80%. W warunkach łagodnej zimy (temperatura 0°C, po 8 godzinach od zastosowania możliwe spadki do -5°C), do przyklejania płyt i do wykonywania warstwy zbrojonej siatką, należy używać zimowej wersji zaprawy **CT 85 ZIMA**. Przy stosowaniu zaprawy **CT 83** i **CT 85 ZIMA**, płyty styropianowe trzeba dodatkowo mocować do ścian łącznikami mechanicznymi.

System **Ceresit VWS** posiada aprobatę techniczną Instytutu Techniki Budowlanej AT-15-4397/2005 oraz Certyfikat Zgodności ITB nr ITB-0336/W. System ten został sklasyfikowany jako nie rozprzestrzeniający ognia (NRO).

Warstwę elewacyjną mogą tu stanowić tynki mineralne barwione w masie i do malowania **Ceresit CT 35**, **CT 36** i **CT 137**, tynki akrylowe **Ceresit CT 60**, **CT 63** i **CT 64**, tynki silikatowe **Ceresit CT 72** i **CT 73** oraz tynki silikonowe **Ceresit CT 74** i **CT 75**. Warstwę zbrojoną siatką trzeba wcześniej zagruntować, w zależności od rodzaju stosowanego tynku, farbą gruntującą **Ceresit CT 15** lub **Ceresit CT 16**. Wyprawa tynkarska może być dodatkowo pokryta farbami akrylowymi **Ceresit CT 42** i **Ceresit CT 44**, farbą silikatową **Ceresit CT 54** lub farbą silikonową **Ceresit CT 48**.

System Ceresit WM

Płyty wełny mineralnej (zarówno o zaburzonem układzie włókien, jak i lamelowe) przyklejane są zaprawą

WM Ceresit CT 190. Dodatkowe mocowanie płyt stanowią mechaniczne łączniki z trzpieniami metalowymi. Jedynie w przypadku wełny lamelowej na niskich budynkach i na nośnych podłożach możliwe jest pominięcie łączników. Zaprawę **CT 190** stosuje się również do wykonywania warstwy zbrojonej siatką. **System Ceresit WM** posiada aprobatę techniczną Instytutu Techniki Budowlanej AT-15-3717/2002 oraz Certyfikat Zgodności ITB nr ITB-534/03. System ten został sklasyfikowany jako niepalny. Z tego względu, jak również dla zachowania jak najniższego oporu przenikania pary wodnej warstwę elewacyjną mogą tu stanowić jedynie tynki mineralne **Ceresit CT 35**, **CT 36** i **CT 137**. Warstwę zbrojoną siatką trzeba zagruntować farbą gruntującą **Ceresit CT 16**. Wyprawa tynkarska może być dodatkowo pokryta farbą silikatową **Ceresit CT 54**.

Wyprawy tynkarskie i powłoki Ceresit

Tynki mineralne Ceresit CT 35, CT 36, CT 137

Ceresit oferuje trzy rodzaje tynków mineralnych: tynk „kornikowy”

Ceresit CT 35, tynk „kamyczkowy” **Ceresit CT 137** oraz tynk strukturalny **Ceresit CT 36**. Tynki mineralne są produkowane na bazie cementów z wypełniaczami mineralnymi i modyfikatorami.

Główną zaletą tynku mineralnego jest jego długa żywotność i bardzo dobra przepuszczalność pary wodnej. Ze względu na mineralny charakter i dużą paroprzepuszczalność zalecany jest na obiektach o dużym zawilgoceniu, gdzie wymagany jest niski opór dyfuzyjny przegród. Ze względu na niepalność i bardzo dobrą paroprzepuszczalność tynki mineralne zaleca się stosować w przypadku systemu **Ceresit WM**, w którym materiałem izolacyjnym są płyty wełny mineralnej. Tynki mineralne **Ceresit CT 35** i **CT 137** są dostępne w 7 kolorach.

Tynki akrylowe Ceresit CT 60, CT 63, CT 64, CT 77

Tynki akrylowe są wyrobami gotowymi do zastosowania. Produkowane są na bazie żywic akrylowych z wypełniaczami mineralnymi. Charakterystycznymi cechami tynków akrylowych są: duża elastyczność, bardzo niska nasiąkliwość, dobra przyczepność do podłoża i duża odporność na uszkodzenia mechaniczne. Struktura tynku jest zamknięta, co zapewnia skuteczną ochronę przed działaniem warunków atmosferycznych, a jednocześnie w znacznym stopniu ogranicza proces osadzania się zanieczyszczeń na elewacji. Tynki akrylowe tworzą powłokę hydrofobową, przepuszczalną dla pary wodnej. Elewacje pokryte tynkami akrylowymi można myć przy użyciu myjek pod niedużym ciśnieniem.

Tynki mozaikowe **Ceresit CT 77** są mieszanką żywic syntetycznych i kolorowych wypełniaczy mineralnych (żwirków kwarcowych lub naturalnego

tamanego kruszywa marmurowego). Nakłada się je i wygładza metalową pacą. Po związaniu uzyskiwana jest szklista, barwna wyprawa, łatwa do utrzymania w czystości. Tynki mozaikowe zalecane są na cokoły budynków, na płaszczyzny balustrad, do ościeży okien i drzwi. Dostępne są w 38 atrakcyjnych kompozycjach kolorystycznych.

Tynki silikatowe Ceresit CT 72, CT 73

Ceresit oferuje dwa rodzaje tynków silikatowych: tynk „kamyczkowy” **Ceresit CT 72** o uziarnieniu 1,5 mm i 2,5 mm oraz tynk „kornikowy” **Ceresit CT 73** o uziarnieniu 2,0 mm i 3,0 mm. Tynki silikatowe są produkowane na bazie wodnego szkła potasowego z wypełniaczami mineralnymi w postaci pasty gotowej do użycia.

Główną zaletą tynku silikatowego jest bardzo dobra przepuszczalność pary wodnej i wysoki odczyn alkaliczny. Tynk silikatowy tworzy powłokę doskonale przepuszczającą parę wodną. Wysoki odczyn alkaliczny tynku w dużym stopniu zwiększa jego odporność na porażenie mikroorganizmami. Ze względu na mineralny charakter, zwiększoną odporność na porażenie mikrobiologiczne i dużą paroprzepuszczalność szczególnie zalecany jest na obiektach o dużym zawilgoceniu, gdzie wymagany jest niski opór dyfuzyjny przegród.

Tynki silikonowe Ceresit CT 74, CT 75

Ceresit oferuje dwa rodzaje tynków silikonowych: tynk „kamyczkowy” **Ceresit CT 74** o uziarnieniu 1,5 mm i 2,5 mm oraz tynk „kornikowy” **Ceresit CT 75** o uziarnieniu 2,0 mm i 3,0 mm. Tynki silikonowe są produkowane na bazie żywic silikonowych z wypełniaczami mineralnymi w postaci pasty gotowej do użycia.

Główną zaletą tynku silikonowego jest bardzo dobra przepuszczalność pary wodnej i bardzo wysoka hydrofobowość (niska absorpcja wody). Tynki silikonowe zapewniają dużą żywotność barwy i łatwość utrzymania elewacji w czystości. Po zmoczeniu tynku następuje efekt perlenia wody na jego powierzchni. Efekt ten zapewnia skuteczne zabezpieczenie podłoża oraz skutecznie redukuje przywieranie zanieczyszczeń atmosferycznych do powierzchni elewacji.

Farba akrylowa Ceresit CT 42

Ceresit CT 42 przeznaczona jest do zabezpieczania elewacji i wnętrz budynków. Charakterystycznymi cechami farby akrylowej **CT 42** są: niska nasiąkliwość, odporność na ścieranie, trwałość barwy i odporność na alkalia. Główną różnicą pomiędzy farbą akrylową **CT 42** a **CT 44** jest struktura powłoki. **CT 42** tworzy powłokę mniej szczelną niż **CT 44**, z tego względu nie jest zalecana do systemu naprawy i ochrony konstrukcji betonowych.

Farba akrylowa Ceresit CT 44

Ceresit CT 44 przeznaczona jest do zabezpieczania elewacji, konstrukcji betonowych oraz wnętrz. Zaletą farby akrylowej **CT 44** jest bardzo niska nasiąkliwość, odporność na ścieranie, trwałość barwy i odporność na alkalia. Farba stanowi część systemu naprawy i ochrony konstrukcji betonu (system Ceresit PCC). Struktura powłoki zapewnia jej dużą szczelność na dyfuzję CO₂, co w znacznym stopniu ogranicza proces karbonatyzacji

betonu. Farby akrylowe tworzą powłokę hydrofobową, przepuszczalną dla pary wodnej. Elewacje pokryte farbą **CT 44** można myć przy użyciu myjek pod niewielkim ciśnieniem. Farba akrylowa **Ceresit CT 44** skutecznie zabezpiecza powierzchnie przed wpływem warunków atmosferycznych i agresywnych substancji zawartych w powietrzu, a jednocześnie nadaje im nowoczesny, dekoracyjny wygląd.

Farba silikatowa Ceresit CT 54

Służy do malowania elewacji oraz wnętrz. Główną zaletą farby silikatowej jest bardzo dobra przepuszczalność pary wodnej i doskonała przyczepność do podłoża mineralnych dzięki chemicznemu wiązaniu z jego składnikami. W wyniku reakcji chemicznej potasowego szkła wodnego z dwutlenkiem węgla z powietrza farba trwale łączy się z podłożem, tworząc powłokę doskonale przepuszczającą parę wodną. Szczególnie zalecana jest do malowania nowych tynków, ponieważ umożliwia szybkie przystąpienie do prac malarskich, bez obawy, że alkaliczny odczyn świeżego podłoża zniszczy powłokę malarską. Wysoki odczyn alkaliczny farby nadaje jej właściwości bakteriobójcze, co w dużym stopniu zapobiega rozwojowi mikroorganizmów na wymalowanych powierzchniach. Mineralny charakter farby, bakteriobójcze właściwości i matowy wygląd umożliwiają stosowanie **CT 54** w obiektach zabytkowych, na tynkach tradycyjnych, renowacyjnych i napowietrzonych. Ze względu na niepalność i bardzo dobrą paroprzepuszczalność, **CT 54** zaleca się stosować w przypadku systemu **Ceresit WM**, w którym materiałem izolacyjnym są płyty wełny mineralnej.

Farba silikonowa Ceresit CT 48

Ceresit CT 48 jest farbą nowej generacji o podwyższonych parametrach technicznych. Łączy w sobie zalety farby silikatowej i akrylowej. Główną zaletą farby silikonowej jest bardzo dobra przepuszczalność pary wodnej i niska absorpcja wody. Struktura powłoki zapewnia szybkie odparowanie wilgoci z podłoża, a jednocześnie stanowi skuteczne zabezpieczenie przed zawilgoceniem z zewnątrz. Spoiwo zastosowane w farbie **CT 48** sprawia, że po zmoczeniu powłoki następuje efekt perlenia wody. Efekt ten zapewnia skuteczne zabezpieczenie podłoża oraz skutecznie redukuje przywieranie zanieczyszczeń atmosferycznych do powierzchni elewacji. Szczególnie zaleca się stosowanie **CT 48** w obiektach zabytkowych, na tynkach tradycyjnych, renowacyjnych i napowietrzonych oraz na wszelkich powierzchniach, gdzie wymagana jest wysoka estetyka i trwałość powłoki. Powłoka malarska wykonana z farby silikonowej **Ceresit CT 48** zapobiega powstawaniu zabrudzeń, rozwojowi mikroorganizmów i niekorzystnemu działaniu substancji agresywnych zawartych w powietrzu. Trwałość barwy, odporność na promieniowanie UV oraz pozostałe parametry zapewniają długotrwałą i estetyczną ochronę powierzchni.

Henkel Polska Sp. z o.o.

ul. Domaniewska 41, 02-672 Warszawa

Centralny Dział Obsługi Klienta:

tel.: 041 371 01 00 faks: 041 374 22 22

www.ceresit.pl, infolinia: 0 800 120 241

► Rewitalizacja akustyczna – cz. 1

Zgodnie z nowym prawem o ochronie środowiska, w przypadkach szczególnych dla obiektu zanieczyszczającego większy teren można stworzyć obszar, ograniczając użytkowanie terenu. Ograniczenie wynika z wielkości terenu zanieczyszczonego i problemów z ograniczeniem wpływu uciążliwości na życie ludzi tam zamieszkających. Jednostką władną do stworzenia strefy ograniczonego użytkowania jest wojewoda jako reprezentant władzy.

Tworzenie obszaru ograniczonego użytkowania zmienia warunki techniczne realizacji i funkcjonowania budynków zlokalizowanych na obszarze. W konsekwencji nowe warunki środowiskowe składają się na inne technologie realizacji obiektów. Rozwiązania konstrukcyjne budynków muszą zapewnić użytkownikom odpowiednie warunki korzystania z obiektu przy silniejszym obciążeniu zewnętrznym.

Podstawowym oczekiwaniem inżyniera, od nowego aktu prawnego ograniczającego realizację inwestycji budowlanych jest określenie nowych warunków technicznych, jakie muszą spełniać budynki. W określeniu tych warunków najważniejsze jest podanie parametrów wyjściowych, nowych parametrów środowiska, do projektowania i analiz technicznych.

Zapisy rozporządzenia Wojewody Wielkopolskiego w kwestii technicznej są mało precyzyjne i nie podają jednoznacznie warunków nowej sytuacji środowiskowej, w postaci liczbowej, jaka ma zaistnieć w obszarze ograniczonego użytkowania.

Imperatyw prawny ograniczeń technicznych

Podstawę prawno-techniczną rewitalizacji akustycznej i kształtowania budynków w obszarze granicznego użytkowania dla lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny stanowi rozporządzenie Nr 82/03 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2003 w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 200, poz. 3873).

Cytat z rozporządzenia Wojewody Wielkopolskiego

§1. Tworzy się obszar ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny w Poznaniu.

§2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) długotrwałym poziomie hałasu – rozumie się przez to długotrwały, średni poziom dźwięku A powodowany przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych, wyrażony w decybelach (dB), określony w rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 13 maja 1998 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. Nr 66, poz. 436),
- 2) porze dziennej – rozumie się przez to przedział czasu od godziny 6⁰⁰ do godziny 22⁰⁰,
- 3) porze nocnej – rozumie się przez to przedział czasu od godziny 22⁰⁰ do godziny 6⁰⁰,

4) właściwym klimacie akustycznym w budynkach – rozumie się przez to poziom dźwięku zgodny z obowiązującymi Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej,

5) odpowiedniej izolacyjności akustycznej przegród budowlanych – rozumie się przez to izolacyjność akustyczną określoną zgodnie z Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej, z uwzględnieniem poziomu hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych i przy zapewnieniu wymaganej wymiany powietrza w pomieszczeniu oraz – w przypadku wymiany okien istniejących – zachowania ich dotychczasowej izolacyjności cieplnej.

Przepis ten, a w szczególności zapisy § 2 pkt. 5 odwołują się do zasad tworzenia klimatu akustycznego opisanych w przepisach Prawa budowlanego – Dz.U. z 1994 r. Nr 89, poz. 414. W rozporządzeniu Wojewody Wielkopolskiego odpowiednia izolacyjność akustyczna rozumiana jest w kategoriach izolacyjności akustycznej dostosowanej do rzeczywistego lub prognozowanego obciążenia hałasem środowiskowym, jaki generowany jest podczas operacji startów, lądowań i przelotów samolotów wojskowych. Rozporządzenie w § 2 pkt. 4 przywołuje Polskie Normy jako wiedzę techniczną opisu klimatu akustycznego w budynkach objętych obszarem ograniczonego użytkowania.

Rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego określa ograniczenia realizacji inwestycji na obszarze ograniczonego użytkowania oraz nakłada na właścicieli i administratorów budynków obowiązek zapewnienia odpowiedniego komfortu akustycznego określonego poziomem dźwięku w pomieszczeniach zgodnie z normą PN-87/B-02151/02 Akustyka budowlana - Ochrona przed hałasem w budynkach. Dopuszczalne wartości poziomu dźwięku w pomieszczeniach. Uzyskanie odpowiedniego komfortu akustycznego technicznie realizowane jest poprzez zastosowanie przegród zewnętrznych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej ocenianej zgodnie z normami:

PN-EN ISO 717-1:1999 Akustyka. Ocena izolacyjności akustycznej w budynkach i izolacyjności akustycznej elementów budowlanych. Izolacyjność od dźwięków powietrznych.

PN-EN ISO 140-5:1999 Akustyka. Pomiar izolacyjności akustycznej w budynkach i izolacyjności akustycznej elementów budowlanych. Pomiary terenowe izolacyjności akustycznej od dźwięków powietrznych ściany zewnętrznej i jej elementów.

Ograniczenia budowlane i użytkowe, o jakich mowa jest w rozporządzeniu Wojewody Wielkopolskiego, zapisane są w załączniku nr 3 rozporządzenia.

Załącznik nr 3 (wyciąg)

Wymagania techniczne dotyczące budynków

Strefa A

W istniejących budynkach szpitali, domów opieki społecznej i przeznaczonych do stałego przebywania dzieci i młodzieży należy zapewnić właściwy klimat akustyczny poprzez stosowanie przegród zewnętrznych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej.

Strefa B

W nowo powstających i istniejących budynkach z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej należy zapewnić właściwy klimat akustyczny poprzez stosowanie przegród zewnętrznych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej.

Strefa C

W nowo powstających i istniejących budynkach z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej należy zapewnić właściwy klimat akustyczny poprzez stosowanie przegród zewnętrznych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej.

Strefa D

W istniejących budynkach z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej należy zapewnić właściwy klimat akustyczny poprzez stosowanie przegród zewnętrznych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej.

Z powyższego zapisu wynika, że obiekty wymagające ochrony akustycznej, czyli wymienione w przywołanej przez rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego Polskiej Normie PN-87/B-02151/02 *Akustyka budowlana – Ochrona przed hałasem w budynkach. Dopuszczalne wartości poziomu dźwięku w pomieszczeniach* należy rewitalizować akustycznie w zależności od przynależności do strefy i rzeczywistego lub prognozowanego obciążenia hałasem, jaki jest generowany podczas operacji startów i lądowań samolotów wojskowych na lotnisku Poznań-Krzesiny.

Rewitalizacja akustyczna budynków - jako rewitalizację akustyczną budynków rozumie się podniesienie technicznych parametrów przegród w istniejących budynkach wynikające ze wzrostu obciążenia budynków hałasem wewnętrznym lub zewnętrznym środowiskowym.

Konsekwencje prawno-ekonomiczne

Stworzenie obszaru ograniczonego użytkowania pociąga za sobą konsekwencje prawne i ekonomiczne. Nowe warunki środowiskowe wymagają nowych kosztownych rozwiązań technicznych dla uzyskania odpowiedniego komfortu akustycznego wewnątrz obiektu. Właścicielom budynków istniejących w obszarze ograniczonego użytkowania z mocy ustawy przysługują roszczenia:

- 1) roszczenie o wykup nieruchomości,
- 2) roszczenia odszkodowawcze:
 - utrata wartości nieruchomości,
 - zwrot kosztów rewitalizacji akustycznej.

Podstawą prawną roszczenia odszkodowawczego jest art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, który przewiduje, iż

w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel oraz osoba posiadająca ograniczone prawo rzeczowe do nieruchomości może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda ta obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości oraz koszty poniesione w celu wypełnienia wymagań technicznych przez istniejące budynki. Przysługującym roszczeniem jest prawo do zwrotu kosztów poniesionych w celu wypełnienia wymagań technicznych stawianych przez rozporządzenie. Nakłada ono m.in. (w strefach B-D) obowiązek zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynkach mieszkalnych przez zastosowanie przegród zewnętrznych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej, tak by w budynkach wymagających ochrony akustycznej zapewnić właściwy klimat akustyczny, zgodny z Polskimi Normami.

Wejściowe parametry techniczne

Podstawowym źródłem informacji technicznej dla określenia rzeczywistego obciążenia hałasem środowiskowym od operacji startów i lądowań oraz przelotów jest *Raport oddziaływania modernizowanego lotniska wojskowego w Poznaniu – Krzesinach na środowisko naturalne. Wrocław, kwiecień 2001*, opracowany przez firmę Czyste Powietrze z Wrocławia.

W aktualnej sytuacji niedziałającego jeszcze lotniska wojskowego raport oddziaływania na środowisko wykonany na zlecenie Ministerstwa Obrony Narodowej RP został opracowany na podstawie pomiarów stanu rzeczywistego w okresie realizacji opracowania oraz na podstawie modeli cyfrowych prognozowanych zmian klimatu akustycznego dla docelowego funkcjonowania lotniska wojskowego. Opracowanie wykonano zgodnie z przepisami prawa o ochronie środowiska obowiązującego w roku 2001. Zgodnie z ustawą o ochronie środowiska i rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 13 maja 1998 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. Nr 66, poz. 436), dla określenia uciążliwości akustycznej w środowisku określa się dopuszczalne wartości hałasu w środowisku, używając dwóch wartości L_{eq} i L_{AE} definiowanych następująco:

L_{eq} – długotrwały, średni poziom dźwięku

§ 3. 1. Dopuszczalny poziom hałasu w środowisku dla startów, lądowań i przelotów statków powietrznych, z zastrzeżeniem § 4, określa się wartością długotrwałego, średniego poziomu dźwięku A, określonego dla długotrwałego przedziału czasu trwającego sześć kolejnych miesięcy najmniej korzystnych pod względem akustycznym.

2. Długotrwały, średni poziom dźwięku A, o którym mowa w ust. 1, jest to wartość średnia - w długotrwałym przedziale czasu – z równoważnych poziomów dźwięku A, występujących w kolejnych przedziałach czasu odniesienia zawartych w długotrwałym przedziale czasu; długotrwały, średni poziom dźwięku A określa się w decybelach [dB];

Tab. 1. Wartości dopuszczalne poziomu dźwięku w pomieszczeniach wg normy PN-87/B-02151/02

1	2 Przeznaczenie pomieszczenia	Dopuszczalny równoważny poziom dźwięku A hałasu przenikającego do pomieszczenia od wszystkich źródeł łącznie Laeq, dB		Dopuszczalny poziom dźwięku A hałasu przenikającego do pomieszczeń od wyposażenia technicznego budynku oraz innych urządzeń w budynku i poza budynkiem			
				średni poziom dźwięku A, (LAm) (przy hałasie ustalonym) lub równoważny poziom dźwięku A (Laeq) (przy hałasie nieustalonym), dB		maksymalny poziom dźwięku A (LAmax), przy hałasie nieustalonym, dB	
		w dzień	w nocy	w dzień	w nocy	w dzień	w nocy
1	2	3	4	5	6	7	8
	Pomieszczenia mieszkalne w budynkach mieszkalnych ...	40	30	35	25	40	30

LAE – wartość maksymalna poziomu dźwięku w środowisku

§ 4. 1. Dla pojedynczej operacji lotniczej dopuszczalny poziom hałasu w środowisku dla startów, lądowań i przelotów statków powietrznych określa się wartością ekspozycyjnego poziomu dźwięku A.

2. Ekspozycyjny poziom dźwięku A jest to poziom dźwięku pojedynczego zdarzenia akustycznego; ekspozycyjny poziom dźwięku A jest określony w decybelach [dB].

We wspomnianym rozporządzeniu Wojewody Wielkopolskiego nie podano wartości poziomu dźwięku środowiskowego od operacji startów i lądowań oraz przelotów samolotów wojskowych obciążającego budynki. Określono w nim jedynie izolacje granic długotrwałego, średniego poziomu dźwięku przyjęte jako wydzielenie stref w obszarze ograniczonego użytkowania.

Komfort akustyczny dla budynków w obszarze ograniczonego użytkowania określony został poprzez przywołanie Polskiej Normy PN-87/B-02151/02 Akustyka budowlana – Ochrona przed hałasem w budynkach. Dopuszczalne wartości poziomu dźwięku w pomieszczeniach jako źródło wiedzy technicznej o komforcie akustycznym.

Tab. 2. Wartości poziomu hałasu przyjmowane do szacowania izolacyjności akustycznej przegród dla budynków zlokalizowanych w strefach obszaru ograniczonego użytkowania

Strefa	Poziom długotrwały, średni poziom dźwięku Pora dnia Laq [dBA]	Poziom długotrwały, średni poziom dźwięku Pora nocy Laq [dBA]	Maksymalny poziom dźwięku Pora dnia lub nocy LAE [dBA]
A	55 – 60	45 – 50	78 – 83
B	55 – 60	50 – 55	80 – 85
C	60 – 65	55 – 60	85 – 89
D	65 – 70	60 – 65	89 – 95
E	–	–	95 – 110

Głównymi budynkami narażonymi na nadmierny hałas są budynki mieszkalne (tab. 1).

Hałas ustalony – hałas, którego poziom dźwięku A w określonym miejscu zmienia się w czasie nie więcej niż o 5dB.

Hałas nieustalony – hałas, którego poziom dźwięku A w określonym miejscu zmienia się w czasie więcej niż o 5dB.

Rozwiązania techniczne budynku i parametry akustyczne przegród zewnętrznych muszą zagwarantować uzyskanie wartości poziomu dźwięku w pomieszczeniach podanych w tabeli. Wynika to z faktu przywołania Polskiej Normy przez Wojewodę Wielkopolskiego jako wiedzy technicznej o komforcie akustycznym w budynkach.

Założenia obciążenia hałasem budynków

Dla oszacowania wymaganego wskaźnika izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych dla budynków zlokalizowanych w obszarze ograniczonego użytkowania określonym w rozporządzeniu Wojewody Wielkopolskiego konieczna jest znajomość poziomu hałasu (w dB) obciążającego budynki.

Ze względu na to, iż docelowe lotnisko jeszcze nie funkcjonuje, poziom hałasu obciążający budynki został określony na podstawie dostępnych informacji, w tym w szczególności zawartych w dokumencie *Raport oddziaływania modernizowanego lotniska wojskowego w Poznaniu-Krzesinach na środowisko naturalne. Wrocław, kwiecień 2001.*

Dla oszacowania wskaźnika izolacyjności akustycznej przegród przyjęto najbardziej skrajne warunki i wartości obciążającego hałasu determinujące dobór parametru technicznego R'A2 dla nowych przegród zewnętrznych oraz ΔR'A2 dla istniejących przegród rewitalizowanych (tab. 2).

Niniejszy artykuł jest interpretacją i stanowiskiem Fabryki Cisy zaistniałej sytuacji prawno-technicznej, jaką tworzy rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego dotyczące utworzenia strefy ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny

► MGR INŻ. WIBROAKUSTYK JACEK DANIELEWSKI

Fabryka Cisy • www.akustyka.pl